

Jihočeský kraj

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji

2016

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji byl schválen usnesením Zastupitelstva Jihočeského kraje č. 36/2016/ZK-21 ze dne 25. 2. 2016.

Zpracoval Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Jihočeského kraje v souladu s § 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Úvod	-----	4
1	Hlavní trendy rozvoje ekonomiky a společnosti v Jihočeském kraji-----	5
1.1	Vzdělanostní úroveň obyvatelstva Jihočeského kraje-----	5
1.2	Vyhodnocení Dlouhodobého záměru Jihočeského kraje a jeho souladu s Dlouhodobým záměrem České republiky a ostatními programovými a strategickými dokumenty-----	6
2	Strategické směry rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy -----	7
2.1	Demografická analýza-----	8
2.2	Cíle a obsah počátečního vzdělávání-----	10
2.2.1	Předškolní vzdělávání	10
2.2.2	Základní vzdělávání	11
2.2.3	Střední vzdělávání.....	13
2.2.4	Vyšší odborné vzdělávání.....	14
2.2.5	Soukromé a církevní školství.....	14
2.3	Sledování a hodnocení kvality počátečního vzdělávání-----	15
2.4	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků -----	16
2.4.1	Podpora individuálních vzdělávacích potřeb	16
2.4.2	Péče o nadané žáky.....	17
2.4.3	Ústavní a ochranná výchova	18
2.4.4	Prevence rizikového chování	18
2.4.5	Integrovaný systém poradenství	19
2.5	Základní umělecké vzdělávání -----	20
2.6	Jazykové a zájmové vzdělávání -----	20
2.6.1	Jazykové vzdělávání	20
2.6.2	Strategie rozvoje zájmového vzdělávání.....	21
2.7	Spolupráce sociálních partnerů při plnění úkolů vzdělávání -----	23
2.8	Uplatnitelnost absolventů škol na trhu práce-----	24
2.9	Další vzdělávání v rámci celoživotního učení-----	25
2.10	Mezinárodní spolupráce-----	27
2.11	Úloha a podpora pedagogických pracovníků-----	28
2.12	Kritéria rozvoje a optimalizace vzdělávací soustavy-----	29
3	Finanční nároky na státní rozpočet, rozpočet kraje a EU s výhledem do roku 2020 -----	31
Závěr	-----	34
Seznam použitých zdrojů-----		35
Seznam použitých zkratk-----		36

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihočeského kraje (DZ JČK (2016)) je zpracován na období 2016–2020 na základě § 9 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a aktualizuje Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihočeského kraje z roku 2012 (DZ JČK (2012)), který byl zpracován s výhledem do roku 2016.

Postup, časový harmonogram práce na DZ JČK (2016) a příslušné projednávání upravuje vyhláška č. 15/2005 Sb., ve znění pozdějších doplňků, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů a výročních zpráv.

DZ JČK (2016) představuje jeden z významných nástrojů formování vzdělávací soustavy v kraji, zakotvuje záměry, cíle a kritéria vzdělávací politiky. Je sestavován v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky (DZ ČR) a dalšími strategickými dokumenty MŠMT, kdy trendy a cíle stanovené na úrovni ČR dále rozpracovává a navrhuje svá konkrétní řešení doprovázená koncepční, metodickou i finanční podporou v rozvojových programech.

Kapitola I. Hlavní trendy rozvoje ekonomiky a společnosti v Jihočeském kraji popisuje hlavní trendy rozvoje ekonomiky a společnosti v kraji, které se týkají oblasti vzdělávání. Kapitola charakterizuje jednak postavení Jihočeského kraje z pohledu mezikrajového srovnání, tak i z pohledu vnitřních proměn vzdělávání v kraji. Obsahuje vyhodnocení prioritních směrů a úkolů stanovených v minulém dlouhodobém záměru kraje.

Kapitola II. Strategické směry rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy podrobněji rozpracovává podporu strategických směrů, definuje jejich cíle pro další období a navrhuje opatření k jejich dosažení. Navrhovány jsou i úkoly pro další čerpání z prostředků Evropské unie (EU) v programovacím období 2014–2020.

Kapitola III. Finanční nároky na státní rozpočet, rozpočet kraje a EU na období 2016–2020 obsahuje střednědobý rozpočtový výhled potřeby finančních prostředků kraje, státního rozpočtu a prostředků z fondů EU k zajištění úkolů a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji.

DZ JČK (2016) se zabývá vzdělávací soustavou, jak ji definuje školský zákon, tedy bez rozdílu jednotlivých zřizovatelů. Úkoly vyplývající z dokumentu jsou navrženy tak, aby byly splnitelné v rámci střednědobých finančních limitů, pokud není uvedeno jinak. DZ JČK (2016) vychází ze Strategie rozvoje školství v Jihočeském kraji v horizontu do roku 2020 (květen 2011) a DZ ČR, je v podstatě jejím implementačním dokumentem, kdy z pozice MŠMT je sledován soulad DZ ČR s DZ jednotlivých krajů.

1 HLAVNÍ TRENDY ROZVOJE EKONOMIKY A SPOLEČNOSTI V JIHOČESKÉM KRAJI

Jihočeský kraj na jihu a jihozápadě sousedí se Spolkovou republikou Německo a s Rakouskou republikou, na severu a východě se nacházejí kraje Plzeňský, Středočeský, Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj. Má rozlohu 10 057 km², což je 12,8 % rozlohy celé České republiky. Hustota obyvatel je 63,4 osob/km². Jihočeský kraj je vymezen územím okresů České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor. Je zde 17 obcí s rozšířenou působností a 37 správních obvodů obcí s pověřeným úřadem. Celkem se v Jihočeském kraji nachází 623 samosprávných obcí.

V kraji žije 636,9 tis. obyvatel. Největší hustotou obyvatelstva vykazuje okres České Budějovice, kde žije 30 % obyvatel kraje. Obce do 200 obyvatel tvoří 37 % z celkového počtu obcí, ale žije v nich pouze 4,1 % obyvatel kraje. Průměrný věk obyvatel je 41,2 roku, což je srovnatelné s celou Českou republikou, vývoj však ukazuje stárnutí populace obyvatel Jihočeského kraje. Výraznou charakteristikou populačního vývoje je snižování počtu sňatků, a tím i zvyšující se podíl dětí narozených mimo manželství. K české národnosti se v Jihočeském kraji hlásí 72 % obyvatelstva, dále je nejvíce zastoupena národnost slovenská (ke které se často hlásí rovněž Romové). Dalšími národnostmi vyskytujícími se na území kraje jsou též moravská, polská, německá a romská. Řada osob však svou národnost neuvádí.

V roce 2014 byla zaměstnanost v kraji 73,8 %. Patnáct procent obyvatel má vysokoškolské vzdělání, 34,5 % obyvatel dosáhlo úplného středního vzdělání. Nejvíce osob je zaměstnáno ve skupině zaměstnání spadajících do třídy 7 – Řemeslníci a opraváři, dále třídy 3 – Techničtí a odborní pracovníci a třídy 5 – Pracovníci ve službách a prodeji. K 31. 12. 2014 bylo v Jihočeském kraji evidováno 27 645 nezaměstnaných, což je třetí nejnižší počet v rámci České republiky. Na jedno pracovní místo připadá 7,6 zájemců. Podíl nezaměstnaných osob se v porovnání s předchozími roky zlepšuje.

Důležitými faktory ekonomiky kraje jsou zemědělství, cestovní ruch a průmysl. V kraji jsou dobré podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, a proto je turisticky atraktivní destinací. O tom svědčí řada památek přírodních (NP Šumava, CHKO Šumava, CHKO Třeboňsko, CHKO Blanský les, 300 přírodních rezervací), kulturních (Český Krumlov a Holašovice jsou na seznamu památek UNESCO, 31 národních kulturních památek a 5500 památkových objektů) i památek historických (hrady a zámky Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Hluboká nad Vltavou, Orlík, Blatná, Červená Lhota, Zvíkov, Landštejn a další). V kraji se nachází tři lázeňská místa (Třeboň, Bechyně a Vráž u Písku), která mají potenciál pro rozvoj wellness služeb.

Stejně jako v celé ČR, rozvinul se v uplynulých letech i v Jihočeském kraji zpracovatelský průmysl. Podniky se zaměřují zpravidla na výrobu komponent pro dopravní prostředky, výrobu potravin a nápojů, dřevařskou výrobu, výrobu základních kovů a kovodělných výrobků. V kraji je vymezeno 35 větších průmyslových zón o celkové výměře 1 173 ha. Významnými průmyslovými odvětvími jsou i stavebnictví a energetika. Tradiční odvětví, jako je výroba vlákniny a papíru a zpracování dřeva, však v posledních letech ztrácejí na významu.

Zemědělská produkce tvoří 10 % produkce České republiky. Zemědělská půda představuje polovinu rozlohy kraje. V rostlinné výrobě převažuje pěstování obilovin, olejnin a píce, v živočišné výrobě se jedná především o hov drůbeže, skotu a prasat. Dlouholetou tradici má v kraji rybníkářství. Významným přírodním bohatstvím Jihočeského kraje jsou též lesy. Za pozitivní trend v rámci regionu lze považovat narůstající počet ekologických zemědělců a celkové výměry půdy, která je pro potřeby ekologického zemědělství využívána.

Rozvoji ekonomiky přispívá i kvalita dopravy. Území Jihočeského kraje protíná severojižní dopravní osa mezinárodního významu, která zahrnuje IV. tranzitní železniční koridor (C-E 551), dálniční a silniční koridor D3 a R3 (s napojením na rakouskou silniční síť). Zlepšení kvality dopravy napomáhá záměr rozvoje regionálního letiště s mezinárodním provozem a záměr vybudování veřejného logistického centra. Dopravní napojení je zcela nezbytné pro posílení regionální a místní ekonomiky.

1.1 VZDĚLANOSTNÍ ÚROVEŇ OBYVATELSTVA JIHOČESKÉHO KRAJE

Dostupné a kvalitní vzdělání je jedním z předpokladů posilování konkurenceschopnosti celého regionu. Jihočeský kraj (dále jen JČK) podporuje všechny části vzdělávací soustavy tak, aby absolventi škol disponovali nejen optimálním stupněm vzdělání a dovedností, ale také potřebnou flexibilitou pro jejich uplatnění na trhu práce. Prostupnost a kontinuita vzdělávání je zajištěna ve vzdělávacím systému kraje jako služby veřejného zájmu od předškolního vzdělávání po další a zájmové vzdělávání a utváří tak systém celoživotního učení.

Obecným trendem v celé republice je růst vzdělanosti obyvatel a zvyšování počtu lidí s terciárním vzděláním, stejně tak je tomu i v JČK. Tomu napomáhá i rozvoj a existence vysokého školství v kraji v podobě univerzity

a samostatných vysokých škol či působení Akademie věd České republiky v oblasti ekologie, biologických a biomedicínských oborů.

Důležitým předpokladem pro zkvalitňování vzdělávací soustavy v kraji je i dostatečná kapacita a nabídka předškolního, základního, středního, vyššího odborného a zájmového vzdělávání. Zásadní pro optimalizaci výstupů vzdělávání s požadavky trhu práce je také spolupráce školské sféry se sférou zaměstnavatelů, s profesními komorami a zaměstnavatelskými svazy působícími na území kraje. V kraji se zároveň rozvíjí systém dalšího vzdělávání, který umožní získat odborné vzdělání různé úrovně širokému spektru dospělých. K tomu jsou využívány školy a školská zařízení, která se postupně mění v polyfunkční vzdělávací centra.

Úroveň vzdělání obyvatelstva ve věku nad 15 let v JČK se od celostátního průměru příliš neliší. Největší rozdíl je u osob se získaným vysokoškolským vzděláním. V kraji ho získalo 11,3 % populace, zatímco celostátní průměr je 14,5 %. Naopak osob se středním vzděláním bez maturity je v kraji 38 %, přičemž průměr pro ČR je nižší, a to 35,1 %. Největší zastoupení mají osoby se středním vzděláním (bez maturity 38 %, s maturitou 34,5 %). Relativně nízké je zastoupení osob se základním vzděláním – v kraji dosahuje 16,2 %, což odpovídá celostátnímu průměru.

Tabulka č. 1 Vzdělanostní struktura obyvatel

	Základní vzdělání	Střední vzdělání bez maturity	Střední vzdělání s maturitou	Vysokoškolské vzdělání
Jihočeský kraj	16,2 %	38,0 %	34,5 %	11,3 %
Česká republika	16,2 %	35,1 %	34,2 %	14,5 %

Zdroj: ČSÚ, Výběrové šetření pracovních sil. Data vychází ze sčítání lidu z roku 2011 a odráží vzdělanostní strukturu veškerého obyvatelstva ČR ve věku nad 15 let.

V porovnání s údaji z roku 2005 (dle Výběrového šetření pracovních sil) v kraji klesá podíl pracovní síly se základním stupněm vzdělání (rok 2005 – 20,1 %, rok 2011 – 16,2 %) a naopak stoupá podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel na území regionu (rok 2005 – 8,7 %, rok 2011 – 11,3 %). To lze považovat za obecně pozitivní trendy.

Vzdělanostní úroveň obyvatel má přímou vazbu na uplatnitelnost obyvatel na trhu práce. Mezi uchazeči je největší procento nezaměstnaných právě mezi absolventy oborů vzdělání zakončených výučním listem a absolventy s pouze základním vzděláním. Vzdělání obyvatel má nezpochybnitelný vliv na konkurenceschopnost celého kraje včetně sociálně ekonomické úrovně jednotlivých obyvatel.

1.2 VYHODNOCENÍ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU JIHOČESKÉHO KRAJE A JEHO SOULADU S DLOUHODOBÝM ZÁMĚREM ČESKÉ REPUBLIKY A OSTATNÍMI PROGRAMOVÝMI A STRATEGICKÝMI DOKUMENTY

V DZ JČK (2012) byla zpracována celá řada zastřešujících dokumentů s národní i nadnárodní působností. Národním dokumentem je Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, kterou schválila vláda ČR 2. 7. 2012. DZ JČK (2012) v souvislosti s prioritami Lisabonské strategie a z nich vycházejícího Strategického rámce evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě do roku 2020 kladl důraz na celoživotní učení, výuku cizích jazyků, informačních a komunikačních technologií, zlepšení kvality odborné přípravy. Obdobný důraz klade JČK i na priority DZ JČK (2016).

DZ JČK (2012) byl dále úzce propojen s Programem rozvoje kraje na roky 2007–2013 a 2014–2020 a jeho Realizačním dokumentem vytvořeným na časově shodné období let 2007–2013. Vzdělávání je v aktuální verzi dokumentu obsaženo v prioritní ose 3 Kvalitní infrastruktura, služby, prostředí a spolupráce pro posilování územní soudržnosti, dále v rámci opatření 3.1. Kvalitní a dostupné veřejné služby a v neposlední řadě také v rámci opatření 3.2. Kvalitní zázemí, vybavenost a služby pro volný čas a rozvoj občanské společnosti. Dalšími souvisejícími dokumenty pro zpracování DZ JČK (2016) je DZ ČR 2015, dále Regionální inovační strategie Jihočeského kraje na roky 2007–2015, podkladové materiály k analýze potřeb JČK a také schválená Strategie rozvoje školství Jihočeského kraje v horizontu do roku 2020, z jejichž závěrů kraj vychází i při koncipování základních strategických cílů v rámci DZ JČK (2016).

Strategické směry DZ JČK (2012) pro období 2012 až 2016 byly naplněny a jsou v souladu se strategickými cíli DZ ČR a jsou úzce provázány s možností spolufinancování z prostředků Evropské unie. Vyhodnocením DZ JČK jsou každoročně zveřejňované Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji (VZ JČK), které popisují plnění stanovených cílů.

Tato kapitola vychází z povinnosti formulovat strategii dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení dle DZ ČR (2015) str. 37 až str. 42.

Struktura sítě škol a jejich kapacit v JČK musí odpovídat demografickému vývoji příslušné věkové kategorie se zachováním kvality a dostupnosti vzdělávání na všech stupních a také se zachováním komplexní oborové nabídky odpovídající momentálním i budoucím potřebám pracovního trhu.

Sít mateřských škol se stávající kapacitou je dostačující a JČK bude doporučovat další zvyšování kapacit pouze ve výjimečných a odůvodněných případech, pokud to zřizovatel MŠ podloží analýzou demografické křivky a potřebností zvýšení kapacit v dané lokalitě.

Sít základních škol se stávající celkovou kapacitou zhruba 79 tisíc míst je zárukou, že postačí očekávanému nárůstu počtu žáků, kdy do tříd 1. ročníku ZŠ nastupuje více dětí, než kolik jich po ukončení 9. ročníku odchází. Síť základních škol je v JČK dostatečná a JČK nebude podporovat zvyšování kapacit. Výjimkou mohou být pouze odlišné ŠVP se zcela jedinečným zaměřením. JČK podpoří zvýšení kapacity, popřípadě vznik nových ZŠ v lokalitách, kde zřizovatel nedostatek míst podloží podrobnou analýzou demografického vývoje spojenou s další zástavbou obytných domů apod.

Sít středních škol a jejich kapacity s celkovou naplněností na úrovni 67 % jsou dostatečné a do roku 2020 JČK nebude tyto kapacity zvyšovat. V oblasti oborů vzdělávání s maturitní zkouškou všeobecného zaměření nebude kraj navyšovat kapacity 6 a 8letých gymnázií, včetně lyceí.

Oborová skladba středních škol odpovídá současným potřebám trhu práce a jednotlivé obory jsou rovnoměrně zastoupeny na celém území JČK. Výrazné zásahy ze strany MŠMT do jakéhokoli směru vzdělávání (všeobecného, odborného, technického aj.) by se odrazily v porušení rovnováhy mezi jednotlivými vzdělávacími segmenty.

V oblasti oborů vzdělání s výučním listem JČK nebude v závislosti na uplatnění absolventů na trhu práce navyšovat kapacity oborů vzdělání ve skupinách oborů, které mají dlouhodobě nezaměstnanost vyšší než průměr nezaměstnaných absolventů v rámci kraje.

JČK nebude povolovat navýšení kapacit maturitních oborů středních škol, u kterých nezaměstnanost absolventů dlouhodobě překračuje republikový, resp. krajský průměr nebo jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, ani kapacit ostatních maturitních oborů jak v denní formě, tak i v ostatních formách studia, kde bude JČK respektovat pouze výměny aktivních oborových kapacit za nové, vyžádané aktuální reakcí školy na potřeby trhu práce v daném regionu JČK.

JČK do roku 2020 nebude povolovat zvyšování kapacit středních škol, konzervatoře a školských zařízení všech zřizovatelů. Rámcové vzdělávací programy vymezují rámec pro tvorbu školních vzdělávacích programů, čímž je školám umožněn dostatek prostoru pro uspokojení konkrétní aktuální potřeby v daném regionu. Školy tuto možnost plně využívají. Při optimalizaci kapacit oborů středního vzdělávání bude KÚ přihlížet k tomu, zda absolventi vykazují výrazně vyšší míru nezaměstnanosti, než je průměr kraje. V oborech vzdělávání, které mají unikátní charakter, bude postupováno dle dohody MŠMT s Asociací krajů.

Do struktury oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou ve střední škole nebo vyšší odborné vzdělání ve vyšší odborné škole může být nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým budoucím potřebám trhu práce a podpořen odůvodněným stanoviskem zástupce sociálních partnerů (Svazu průmyslu a dopravy, Hospodářské komory, Agrární komory).

U nástavbového studia nebude JČK navyšovat počet tříd v souladu se schváleným programem denního nástavbového studia škol zřizovaných Jihočeským krajem pro školní roky 2015/2016 až 2017/2018 (usnesení č. 1187/2014/RK-49 ze dne 30. 10. 2014). Při koncipování dalšího programu denního nástavbového studia bude KÚ opětovně přihlížet k analýze nezaměstnanosti absolventů i v těchto oborech. JČK nebude navyšovat kapacity v oborech nástavbového studia, kde dlouhodobá nezaměstnanost absolventů denní formy vzdělávání v kraji přesahuje 15 %.

Přehled skupin oborů vzdělání, v nichž je dosahováno dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů středních škol zveřejňuje NÚV (k 30.4. a k 30.9.) a ÚP. Každoročně dochází k vyhodnocování nezaměstnanosti ve spolupráci s krajskou pobočkou ÚP a je projednávána v rámci krajské Tripartity za sledované období s výhledem budoucnosti trhu práce. Výsledky jsou zároveň vyhodnocovány ve VZ JČK.

Na síť středních škol navazuje **sít ubytovacích zařízení** a zajištění ubytování žákům a studentům středních a vyšších odborných škol. JČK bude podporovat takový postup, který povede k úsporám prostředků ze státního

rozpočtu, k plnému využití prostor určených k ubytování a k úsporám finančních prostředků vynakládaných na opravy, údržbu a provoz.

Sítě vyšších odborných škol a jejich oborová skladba je v rámci JČK dostačující a stabilizovaná. Počet studentů ve VOŠ neustále klesá. Hlavním důvodem je stále se rozrůstající nabídka a kapacita na VŠ. JČK nebude podporovat rozšiřování VOŠ ani transformaci jejich formy na VŠ nebo převedení jejich kapacit na SŠ. Při optimalizaci kapacit oborů vyššího vzdělávání bude KÚ přihlížet k tomu, zda absolventi vykazují výrazně vyšší míru nezaměstnanosti, než je průměr kraje. V oborech vzdělávání s unikátním charakterem bude postupováno dle dohody MŠMT s Asociací krajů.

Sítě škol pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zařízení pro výkon ústavní výchovy zachová JČK s kapacitami, které budou odpovídat potřebě. Školy, v nichž se počet žáků výrazně sníží budou redukovány, případně po dohodě s příslušnou obcí bude JČK navrhovat vznik speciálních tříd při základních školách běžného typu, či jiný způsob realizace podpůrných opatření. JČK respektuje nutnost dostupnosti těchto speciálních škol a zařízení vzhledem k obtížnějším dopravním možnostem zdravotně postižených dětí a žáků jak z hlediska finančního, tak i technického.

Kapacita dětských domovů je dostatečná, objekty DD jsou zrekonstruované a rodinné buňky vytvářejí lepší podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí s nařízenou ústavní výchovou než dětský domov internátního typu. JČK bude reagovat na změny, které budou odpovídat aktuálním potřebám, a to i v případě transformace těchto zařízení.

Sítě jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky s celkovým počtem 10 škol všech zřizovatelů je dostatečná a JČK nebude doporučovat další zvyšování kapacit těchto škol.

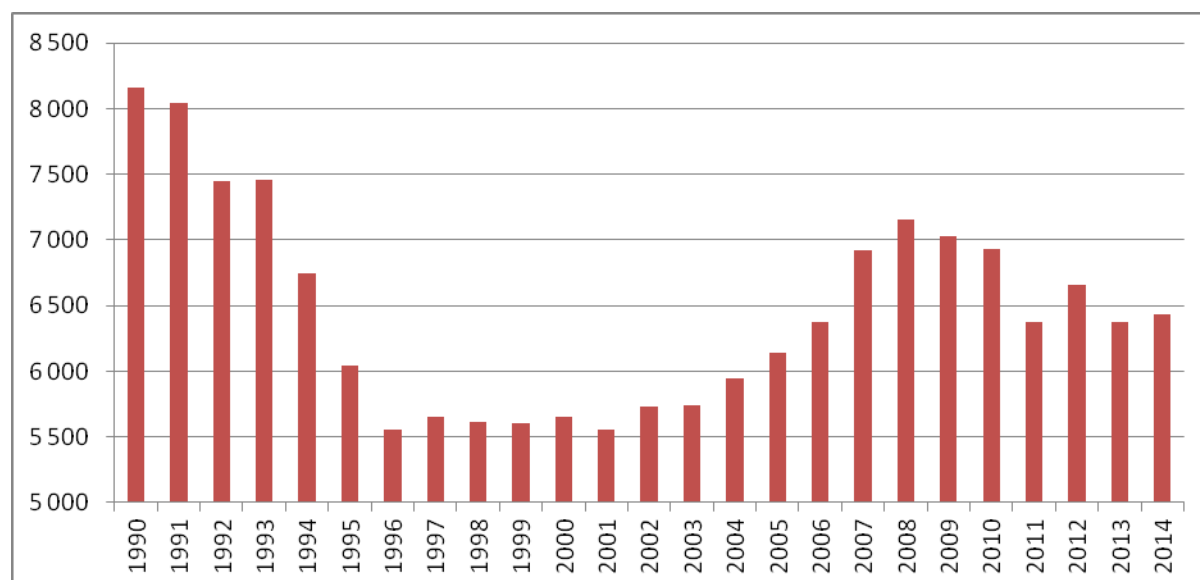
Sítě ostatních škol a školských zařízení – počet ZUŠ včetně jejich poboček je v JČK dostatečný, kapacity základních uměleckých škol mohou být navyšovány pouze v souladu s demografickým vývojem při zohlednění jejich kapacit a aktuální naplněnosti oborů ZUŠ, a to pouze ve výjimečných a odůvodněných případech. Při zápisu nových odloučených pracovišť stávajících základních uměleckých škol mimo území kraje, v níž má právnická osoba vykonávající činnost ZUŠ sídlo, je třeba souhlasu obou místně příslušných krajských úřadů.

DDM, ŠD, ŠK – navyšování kapacit lze podpořit pouze s ohledem na demografický vývoj a na navyšování kapacit základních škol. Konkrétní kritéria úpravy kapacit jsou stanovena v kapitole 2.6.2 Strategie rozvoje zájmového vzdělávání. U ZUŠ a DDM bude JČK podporovat využití vlastních majetkových kapacit a u školního stravování preferuje taktéž zajištění stravování v rámci zařízení v majetku JČK.

2.1 DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

Strukturu vzdělávací soustavy významným způsobem ovlivňuje demografický vývoj. Vývoj počtu živě narozených byl od počátku 90. let minulého století ovlivněn změnami chování mladé generace v reprodukčním věku. Od tohoto období porodnost začala klesat.

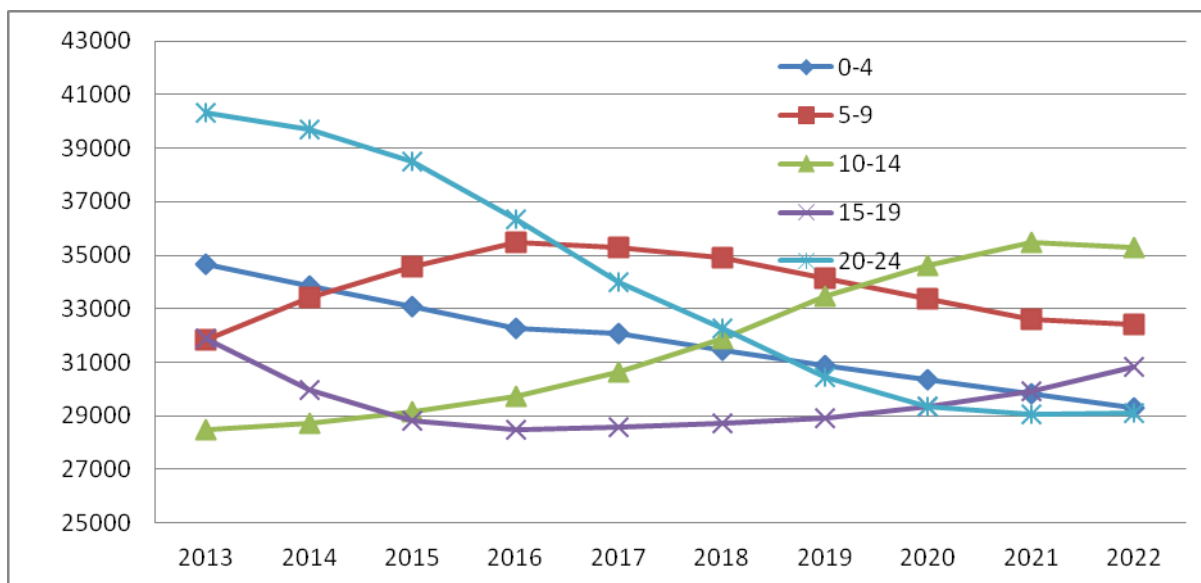
Graf č. 1 Počet živě narozených v JČK

Zdroj: ČSÚ

Mezi lety 1991 až 1996 došlo k postupnému poklesu v počtu narozených dětí na území JČK z 8 tis. na 5,5 tis. V následujících pěti letech došlo k ustálení počtu narozených kolem 5,6 tis., od roku 2002 se projevila zvýšená úhrnná plodnost oproti předchozím létům způsobená odkládaným rodičovstvím silných populačních ročníků 70. let minulého století a počet živě narozených stoupl k hodnotám kolem 7 tis. v roce 2008 (graf č. 1). Rok 2008 byl z tohoto pohledu maximální i v celé ČR (119,6 tis.) a vize budoucnosti byla optimistická. Počínající ekonomická krize však byla nakonec dlouhodobá a ani po letech se úroveň plodnosti nevyrovnala situaci z roku 2008. Predikce ČSÚ z roku 2013 očekává další nárůst průměrného věku matek při porodu a situace by se neměla změnit až do počátku 30. let tohoto století. Následný dvacetiletý populační pokles se v JČK očekává až k hodnotám 5 tis. živě narozených (78 tis. v ČR). Z vývoje demografické projekce (graf č. 2) lze konstatovat, že se zastavil růst počtu dětí vstupujících do MŠ. Svého demografického maxima dosáhl počet dětí navštěvujících MŠ v roce 2014, jedná se prakticky o setrvalý stav celkového počtu, který potrvá až do roku 2020 (23 292 dětí v roce 2013, 23 274 dětí v roce 2020). Vlně zvýšené porodnosti předcházely několikaletý pokles počtu dětí v MŠ doprovázený následným rušením MŠ. Růst počtu narozených dětí v posledních letech je příčinou nedostatku míst v některých MŠ, který JČK řešil dotační politikou.

Graf č. 2 Demografická projekce věkových skupin v JČK

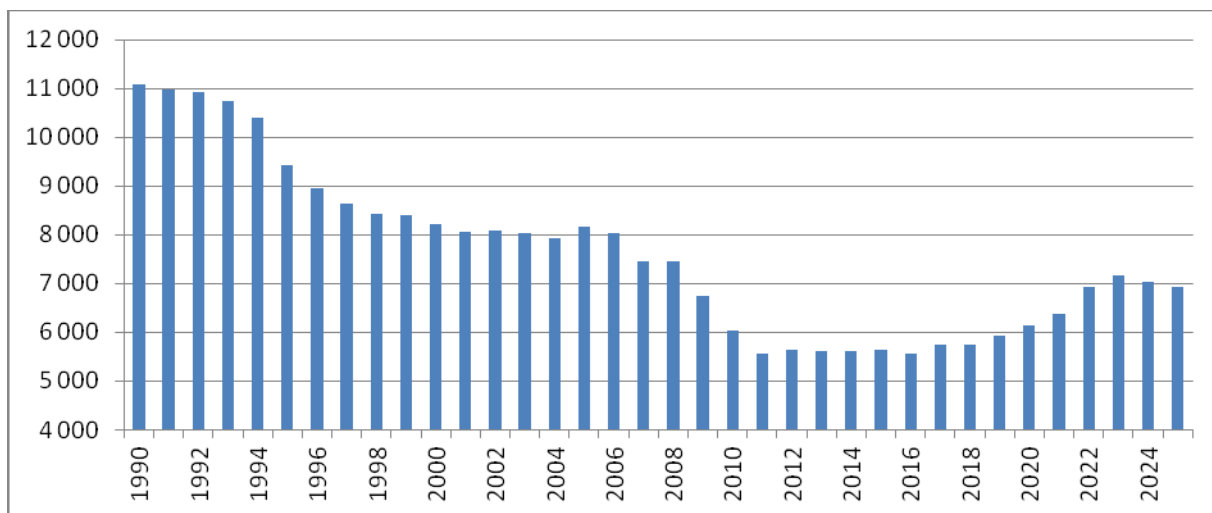

Zdroj: ČSÚ (2013)

Klesající trend celkového počtu žáků v ZŠ ustal kolem roku 2011, kdy se na 2. stupni ZŠ pokles zastavil a na 1. stupni začaly nastupovat populačně silnější ročníky z MŠ. Dosažení nejvyššího celkového počtu žáků navštěvujících ZŠ lze nadále očekávat okolo roku 2020 (54 499 žáků v roce 2015, 58 392 v roce 2020). Podíl žáků odcházejících z 2. stupně ZŠ do víceletých gymnázií činí přibližně 10 %. S očekávaným nárůstem počtu dětí na 2. stupni ZŠ se bude postupně snižovat podíl žáků víceletých gymnázií na příslušných ročnících ZŠ.

Počínaje rokem 2007 dochází k postupnému, avšak zřetelnému snižování populačního ročníku ve věku 15 až 16 let tradičně vstupujícího na SŠ (graf č. 3). Zatímco v 90. letech se věková skupina pohybovala okolo 8 tis. žáků v ročníku, v posledních několika letech došlo k jejímu poklesu na úroveň cca 5,5 tis. žáků, což je snížení o přibližně 30 %. Do středoškolského vzdělávání v denní formě vstupují téměř všichni čerství absolventi ZŠ a účastní se ho naprostá většina příslušné věkové populace (92 %).

Graf č. 3 Demografická projekce věkové skupiny 15letých v JČK

Zdroj: Vlastní výpočet OŠMT (prostá interpolace počtu živě narozených o 15 let)

Prudký meziroční demografický propad v počtech žáků vstupujících do středních škol se prakticky zastavil a v následujících letech budou do středních škol vcházet populačně silnější ročníky. Od roku 2017 bude počet žáků vstupujících do prvních ročníků středních škol pozvolně vzrůstat (důsledek populačního růstu mezi lety 2002 až 2008) s očekávaným maximem v roce 2023 na úrovni roku 2009.

Věková skupina devatenáctiletých a starších tvoří potenciál studentů vstupujících do terciárního vzdělávání, kterému v regionálním školství odpovídá studium vyšší odborné školy. Na této věkové kategorii se v příštích letech projeví pokles počtu potenciálních studentů, stejně jako se dříve dotkl segmentu SŠ. Kvantitativní expanze zejména vysokých škol a demografický pokles odpovídajících věkových skupin bude mít pravděpodobně za následek další snížení zájmu uchazečů o studium na VOŠ ve prospěch studia na VŠ.

2.2 CÍLE A OBSAH POČÁTEČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

2.2.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání probíhá v mateřských školách zřizovaných obcemi, svazky obcí, kraji, církvemi a náboženskými společnostmi, soukromými subjekty, MŠMT a v přípravných třídách základních škol. K 1. 9. 2015 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno 314 mateřských škol. Nejvíce, tedy 288 mateřských škol, je zřizováno obcemi, soukromé subjekty zřizují 13 mateřských škol, 4 mateřské školy jsou zřízeny církvemi a náboženskými společnostmi, 8 mateřských škol zřizuje kraj a 1 mateřská škola je zřízena MŠMT. Z tohoto počtu je 11 mateřských škol samostatně zřízených pro děti se zdravotním postižením.

Vzhledem k tomu, že počet narozených dětí v JČK kulminoval v roce 2008, lze předpokládat, že věková skupina dětí příslušná k předškolnímu vzdělávání dosáhla svého demografického maxima v roce 2014. Kapacita běžných mateřských škol všech zřizovatelů k 1. 9. 2015 se jeví v průměru jako dostačující, činí 25 390 míst při naplněnosti 23 157 dětí. V oblastech, kde došlo k radikálnějšímu snižování těchto kapacit v předcházejícím období a nebyly včas podchyceny trendy vyšší porodnosti, přetrvávají lokální problémy s nedostatkem míst v mateřských školách. Největší nedostatek míst v mateřských školách řešilo v posledních letech Statutární město České Budějovice, kde v době optimalizace sítě mateřských škol v 90. letech došlo k jejich masivnímu úbytku. Zřizovatelé se snaží navyšovat kapacity mateřských škol tam, kde to hygienické, bezpečnostní a prostorové podmínky dovolují, uvádějí do provozu nevyužívané prostory, přistavují či budují nové objekty nebo rekonstruují prostory sloužící jiným účelům. Doposud bylo častým jevem využívání prostor základních škol pro účely předškolního vzdělávání. Nová legislativa umožnila od roku 2012 zřizovat mateřské školy určené pro vzdělávání dětí zřizovatele nebo jiného zaměstnavatele, tzv. „firemní“ mateřské školy. Od roku 2012 došlo k většímu nárůstu počtu soukromých mateřských škol a pokračoval trend osamostatňování těchto mateřských škol, které byly doposud součástí škol základních nebo velkých škol mateřských.

Již od roku 2009 vyhlašuje JČK grantový program s původním názvem Rozšíření stávajících kapacit mateřských škol, rekonstrukce a modernizace budov, s cílem pomoci zřizovatelům mateřských škol řešit situaci s nedostatkem míst v těchto zařízeních. V průběhu let doznal tento program několika změn, podpořil výstavbu bezbariérových vstupů do škol a školských zařízení a zahrnul také podporu vzniku mateřských škol určených pro

děti zaměstnanců zřizovatele a jiného zaměstnavatele, tzv. „firemních“ mateřských škol. Do roku 2015 Jihočeský kraj investoval do tohoto programu celkem 77 mil. Kč. Tyto finanční prostředky pomohly zřizovatelům, kromě vybudování bezbariérových vstupů a vybavení mateřských škol a zahrad, také navýšit kapacity mateřských škol v JČK o 1 637 míst. V následujících letech by, vzhledem k demografickému vývoji a na základě výše zmíněných opatření zřizovatelů a JČK, měla být situace s kapacitami mateřských škol konsolidována.

Předškolní vzdělávání má velký význam pro další úspěch dítěte v následném vzdělávacím procesu. Proto MŠMT připravuje legislativní úpravy k zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání, s cílem zvýšit podíl dětí především ze sociálně znevýhodněného prostředí na předškolním vzdělávání. V souvislosti s tímto opatřením JČK ještě podpoří vznik dalších kapacit mateřských škol, ale pouze v lokalitách, kde případná potřeba či demografický růst převyšuje dané možnosti stávajících mateřských škol.

Jednou ze strategických priorit současné vzdělávací politiky je zvyšování kvality předškolního vzdělávání. Kromě zajištění dostatečných kapacit poskytujících předškolní vzdělávání, je to především zkvalitňování profesní úrovně předškolních pedagogů. Jedním z důležitých témat vzdělávání je rozšiřování kompetencí pedagogů v oblasti prevence logopedických vad a komunikačních schopností dětí. Učitelky mateřských škol JČK využívají kurzy primární logopedické prevence pořádané NIDV a ZVaS. Z rozvojového programu MŠMT Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání v posledních třech letech získalo finanční prostředky na vzdělávání pedagogů v této oblasti 27 mateřských škol JČK. Pokračování ve financování podpory vzdělávání pedagogických pracovníků rozvíjejících řečové a komunikační schopnosti dětí bude možné z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále jen OP VVV) v rámci šablony Usnadňování přechodu dětí z MŠ do ZŠ. Další podpora z tohoto programu bude zaměřena na osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů včetně rozšíření kompetencí pedagogů k sociální integraci dětí.

Cíle

- Navyšování kapacit mateřských škol v těch regionech (lokalitách), kde demografický nárůst převyšuje stanovenou kapacitu škol s přihlédnutím k připravovanému zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání
- Zvyšování kvality předškolního vzdělávání podporou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve spolupráci se vzdělávacími institucemi
- Podpořit rozvoj polytechnické výchovy i v mateřských školách

Navrhovaná opatření

- Vyhovovat zřizovatelům mateřských škol v případě žádostí o navyšování kapacit mateřských škol v rejstříku škol a školských zařízení pouze v těch regionech (lokalitách), kde demografický nárůst převyšuje stanovenou kapacitu zapsanou v rejstříku škol a školských zařízení, a to na základě doložené analýzy demografického vývoje a potřeby v dané lokalitě s přihlédnutím k připravovanému zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání.
- Pokračovat s dotačním programem JČK Podpora školství pro zřizovatele mateřských škol (v souladu s finančními možnostmi kraje). Zachovat v programu podporu vzniku mateřských škol určených pro děti zaměstnanců zřizovatele a jiného zaměstnavatele, tzv. „firemních“ mateřských škol (do roku 2018).
- Využít dotační program JČK Podpora školství k podpoře manuální zručnosti dětí a prvků polytechnické výchovy ve vzdělávání v mateřských školách v rámci opatření č. 3 – vybavení MŠ technickými hračkami a stavebnicemi.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na problematiku vzdělávání dětí ze skupin ohrožených sociálním vyloučením, dětí s potřebou podpůrných opatření, problematiku polytechnické výchovy a na rozvoj řečových a komunikačních schopností dětí (OP VVV).
- Podporovat přeshraniční kooperaci MŠ, včetně vzájemné jazykové přípravy dětí v rámci ERDV.

2.2.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Základní vzdělávání probíhá ve 222 základních školách zřizovaných obcemi, 20 ZŠ zřizovaných krajem, dále ve 4 církevních a 8 soukromých ZŠ. Z celkového počtu 256 ZŠ je jich 26 samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením. V základních školách všech uvedených zřizovatelů plní ve školním roce 2015/2016 povinnou školní docházku 53 970 žáků.

V minulých pěti letech počet žáků v ZŠ narůstal. Celková kapacita stávajících základních škol, v současné době zhruba 79 tisíc míst, je ale zárukou, že celkově postačí nárůstu počtu žáků, který bude pravděpodobně ještě pokračovat, a to přibližně do roku 2020. Do tříd 1. ročníku nastupuje totiž takový počet dětí, který stále ještě

přesahuje počet žáků 9. ročníku, kteří ZŠ opouštějí. Pouze ojediněle mohou kapacity základních škol nedostačovat v místech s rozsáhlou bytovou výstavbou.

U základních škol zřizovaných obcemi nemá kraj podle znění zákona zásadní vliv na jejich zřizování či rušení. Kraj zabezpečuje základní školy zřizované obcemi v oblasti přidělování finančních prostředků ze státního rozpočtu na platy zaměstnanců a s tím související výdaje. Tyto prostředky se snaží každoročně navýšit o částky získané z rozvojových programů vyhlášených MŠMT, zejména programů, které směřují do oblasti inkluzivního vzdělávání žáků ZŠ.

Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných základních školách totiž průběžně narůstá a tyto školy musí reagovat na částečný přesun žáků se zdravotním postižením ze škol speciálně ke vzdělávání těchto žáků určených. Jedná se o žáky zdravotně postižené nebo zdravotně znevýhodněné. Dále je péče zaměřena i na vzdělávání dětí sociálně znevýhodněných. Zřizování přípravných tříd bude krajský úřad podporovat v souvislosti s místní potřebou v oblasti předškolního vzdělávání.

Pro další rozvoj integrovaných žáků většinou postačuje zvýšené pracovní úsilí pedagogů při výchovně vzdělávacím procesu spolu s dalšími podpurnými opatřeními. Mnoho žáků však potřebuje individuální přístup v takové míře, že je třeba, aby ve třídě pracoval i asistent pedagoga. Počet asistentů pedagoga se každoročně zvyšuje. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se podrobněji věnuje podkapitola 2.4 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků.

V souvislosti s principy kurikulární politiky rozvoje vzdělávání byl pro ZŠ vytvořen dokument na státní úrovni – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Podle něj vytvořily všechny ZŠ školní vzdělávací programy, které mají povinnost uplatňovat ve vzdělávacím procesu. Každá škola má možnost se určitým způsobem profilovat. JČK podporuje snahu MŠMT při ověřování výsledků žáků v počátečním vzdělávání na úrovni 5. a 9. ročníku ZŠ, případně užití dalších nástrojů k měření výstupů v jednotlivých ročnících ZŠ.

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 uvádí rozvoj aktivního občanství vytvářející předpoklady pro solidární společnost, udržitelný rozvoj a demokratické vládnutí jako jeden ze čtyř hlavních cílů vzdělávání. Podle DZ ČR se má strategie rozvoje regionálního školství zaměřit na systematičtější přístup k VUR. V kurikulárních dokumentech (RVP a ŠVP) je vzdělávání pro udržitelný rozvoj propojeno s většinou vzdělávacích oblastí a především se všemi průřezovými tématy. Nejvíce se překrývá s Výchovou k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchovou. Pro potřeby základních škol byly k průřezovým tématům zpracovány doporučené očekávané výstupy, které mají pedagogům pomoci se v jednotlivých tématech zorientovat a poskytnout jim vodítko, jak průřezová témata do výuky a života školy zařazovat a naplňovat jejich cíle.

JČK bude v následujících letech ve školách i mimoškolním vzdělávání podporovat výuku v bezprostředním kontaktu s přírodou a reálným světem (výuku v terénu, místně zakotvené učení apod.). Podpoří také vznik škol jako center dobré praxe v oblasti VUR, EVVO a GRV a metodiků VUR, EVVO a GRV na nich působících, kteří budou rozvíjet a sdílet zkušenosti s dalšími školami. Dále začlení opatření z oblasti VUR, EVVO a GRV do Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání a bude motivovat jejich začlenění do Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání.

Cíle

- Zachování stávající kapacity základních škol, případná podpora rozšíření kapacity pouze v místech s rozsáhlou bytovou výstavbou
- Podpora technického a přírodovědného vzdělávání včetně vybavení dílen za účelem zvýšení manuálních zručností žáků
- Podpora zřizování přípravných tříd v souvislosti s místní potřebou předškolního vzdělávání
- Podpora polytechnického vzdělávání v základních školách

Navrhovaná opatření

- Spolupracovat s obcemi v případě zřizování speciálních tříd v běžných ZŠ tam, kde dojde k poklesu žáků v ZŠ praktických (2015–2020).
- Podporovat ZŠ při čerpání prostředků z OP VVV a rozvojových programů MŠMT zvláště pro zabezpečení společného (inkluzivního) vzdělávání (2015–2020).
- Motivovat žáky ke studiu technických oborů středních škol včetně podpory ZŠ při spolupráci se SŠ a firmami prostřednictvím projektů OP VVV.

2.2.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

K 1. 9. 2015 zřizoval JČK 73 středních škol. V JČK zajišťovalo střední vzdělávání v regionálním školství ještě dalších 18 subjektů jiných zřizovatelů.

Střední školy se v současné době, z hlediska počtu nově přijatých žáků do 1. ročníků, ocitly na nejnižších hodnotách ve své historii. Z dostupných dat týkajících se počtu žáků základních škol lze předpokládat, že od školního roku 2017/2018 dojde v souvislosti s přechodem vyššího počtu žáků ze základních na střední školy k pomalému navyšování (ve srovnání s předcházejícími roky).

Střední vzdělávání prošlo v minulých letech rozsáhlými zásadními změnami. Základem tohoto procesu byla postupná kurikulární reforma, jejímž cílem byla modernizace výuky. Všechny střední školy v JČK vyučují podle schválených RVP, na základě kterých vytvářely pro jednotlivé obory své ŠVP. RVP a také ŠVP přešly do dalšího stádia, kdy jsou kontinuálně upravovány. Na úpravách ŠVP se mnohdy nepřímo podílí i firmy, se kterými střední školy spolupracují.

Rada JČK schválila dne 17. 10. 2013 (usnesení č. 1024/2013/RK-25) nový model přijímacího řízení. Ve školním roce 2013/2014 tak podle tohoto modelu poprvé proběhly písemné přijímací zkoušky do prvních ročníků denního studia na všech typech středních škol zřizovaných JČK v jednotlivých maturitních oborech ve všech kolech přijímacího řízení.

Cílem zavedení písemných přijímacích zkoušek bylo především zvýšení vstupní úrovně kvality žáků v maturitních oborech, zvýšení prestiže maturitních oborů a také zlepšení přístupu žáků k výuce především v 8. a 9. ročníku základní školy. Jedním z očekávaných výsledků je i zvýšení preferencí nematuritních oborů na úkor maturitních u určitého počtu žáků vstupujících na střední školy. JČK bude i v dalších letech doporučovat konání písemných přijímacích zkoušek na všech typech středních škol s maturitními obory, a to až do definitivního vyřešení nové podoby přijímacích zkoušek dle chystané novely školského zákona.

Zásadními změnami prochází i maturitní zkouška. Novou maturitní zkoušku i nadále tvoří dvě části, část společná a část profilová. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky. Nová podoba maturitní zkoušky byla poprvé spuštěna ve školním roce 2010/2011. V roce 2012 byla schválena novela školského zákona, která zavádí pouze jednu úroveň obtížnosti maturitní zkoušky a písemné práce z českého jazyka a literatury se opravují od školního roku 2012/2013 tzv. „na škole“. V současné době probíhá připomínkové řízení k další novele školského zákona, která zavádí tři povinné zkoušky společné části maturitní zkoušky (postupně od roku 2021 a od roku 2024), rozšíření nabídky nepovinných zkoušek společné části, sjednocení hodnocení písemných prací z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka na principu, že je hodnotí vždy externí hodnotitel (od roku 2017) a formalizaci žádostí o přezkum výsledku MZ.

Ve školním roce 2014/2015 byla dokončena reforma závěrečných zkoušek v oborech vzdělání s výučním listem (projekt NZZ 2; 2012–2014). Podstatou NZZ je jednotné zadání pro určitý obor vzdělání, na jehož vývoji spolupracovali učitelé SŠ s odborníky z praxe. Schválením novely školského zákona skládali žáci všech škol první jednotné závěrečné zkoušky povinně již v červnu 2015. Ústní, praktické i písemné zkoušky se připravují podle jednotného zadání, úroveň by proto měla být srovnatelná na všech školách. Sjednocení závěrečných zkoušek by mělo přispět k obnově důvěry zaměstnavatelů k výučnímu listu.

Ke zkvalitnění výuky a práce učitelů přispívá portál www.rvp.cz, který byl vytvořen v rámci projektu Metodika II – výměna zkušeností učitelů. Na jeho realizaci se podílel NÚV. Je zásobárnou inovací a dobrých nápadů pro učitele, zájemci zde najdou teoretické příspěvky i praktické náměty do výuky, digitální učební materiály, diskuse a blogy.

Cíle

- Podpora trendu dalšího rozvoje odborného vzdělávání při zachování cca 25% podílu na vstupu u všeobecného vzdělávání (obory gymnázií a lyceí)
- Podpora rozvoje počtu žáků učebních oborů v maximální možné míře, snaha o minimální úbytek těchto žáků a zachování poměru počtu žáků studijních a učebních oborů na současné hodnotě 67:33 % žáků na vstupu do středních škol (maturitní : učební obory)
- Spolupráce středních škol s firmami formou praxí žáků a stáží pedagogů a rozvoj vzdělávání dospělých v rámci systému celoživotního vzdělávání
- Zlepšení vybavení škol, rozvoj a podpora technického, přírodovědného a jazykového vzdělávání SŠ

Navrhovaná opatření

- Provádět každoročně analýzu vyučovaných oborů středního vzdělávání v kraji jako zásadní podklad pro změny v rejstříku oborů vzdělávání; podkladem pro tyto změny jsou zpracovávané analýzy ve VZ JČK a taktéž závěry pro změny v síti škol uvedené ve Strategii.
- Podpořit rozvoj nových technologií a vybavenost škol a školských zařízení a podpořit zvýšení zájmu o studium technicky a přírodovědně zaměřených oborů s důrazem na specifika JČK (OP VVV, IROP a krajské dotační programy).
- Podporovat další vzdělávání dospělých v rámci center vzdělávání při školách (OP VVV, KAP).
- Podpořit využití výuky typu CLIL (výuka některých předmětů v cizím jazyce) na SŠ a postupně tak ve vybraných SŠ dosáhnout možnosti vzdělávat i zahraniční žáky (OP VVV).
- Podporovat obory vzdělání, které jsou poptávány trhem práce např. formou stipendijních programů.
- Akční plán na podporu technického vzdělávání (kapitola 2.7)

2.2.4 VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

V Jihočeském kraji působí k 1. 9. 2015 celkem 17 vyšších odborných škol, z toho 13 zřizovaných krajem a 4 soukromými subjekty. Z celkového počtu 17 vyšších odborných škol jich je 14 zřízeno při středních odborných školách (13 krajem, 1 soukromým subjektem) a 3 jsou samostatné (všechny zřízené soukromými subjekty).

Obory vzdělání vyššího odborného vzdělávání delší dobu zažívají snižující se zájem uchazečů o vzdělávání. Ve školním roce 2015/2016 nastoupilo do 1. ročníku vyšších odborných škol v JČK celkem 610 studentů, což je o 15,4 % méně studentů než ve školním roce 2014/2015. V souvislosti s dalším postupujícím demografickým propadem v této věkové skupině a s početnou nabídkou volných studijních míst na vysokých školách lze v dalších letech očekávat pokles počtu přijatých.

V Českých Budějovicích je 6 ze všech 17 VOŠ, jsou to školy s největším počtem studentů. Téměř třetina studentů VOŠ studuje v jiné než denní formě vzdělávání, zpravidla v dálkové nebo kombinované, což svědčí o přetrvávajícím zájmu o studium při zaměstnání v rámci zvyšování kvalifikace.

Jedním z cílů vzdělávací politiky státu je těsnější propojení segmentů středního školství s terciárním vzděláváním. V případě vyšších odborných škol v JČK je většina VOŠ součástí středních škol, takže propojenost je dána organizací školy jako jednoho právního subjektu. Pokud to bude efektivní, JČK bude podporovat jejich propojenost s VŠ, především prostřednictvím konkrétních smluv o uznání části studia na VOŠ při přijetí ke studiu na VŠ (tzv. prostupnosti studia).

Cíl

- Stabilizace vyššího odborného vzdělávání při nenavyšování jejich kapacit jak v denním studiu, tak v ostatních formách studia

Navrhovaná opatření

- Podpořit spolupráci VOŠ s JU, VŠTE a ostatními VŠ v kraji (včetně elokovaných pracovišť ostatních vysokých škol) za účelem zlepšení prostupnosti terciárního vzdělávání na základě dohod VOŠ s příslušnými VŠ a ve spolupráci se sociálními partnery (JHK, ÚP) např. prostřednictvím sektorových dohod, dotačních programů kraje apod.
- Podpořit existenci VOŠ se zdravotnickými obory jako oboru s jedinečným zaměřením požadovaným trhem práce.
- Nepodporovat rozšiřování kapacit ostatních VOŠ a transformaci jejich formy na VŠ ani vznik nových VOŠ.

2.2.5 SOUKROMÉ A CÍRKEVNÍ ŠKOLSTVÍ

Soukromé a církevní školy (dále jen školy ostatních zřizovatelů) doplňují nabídku výběru možností vzdělávání, a to v předškolním vzdělávání a ve všech stupních a formách základního, středního a vyššího odborného vzdělávání. U středního vzdělávání doplňují nabídku ještě dvě střední školy zřizované městem Vodňany (SOU, Základní škola a Gymnázium Vodňany).

Počet škol a školských zařízení ostatních zřizovatelů je v JČK poměrně stabilní. Ke změně dochází pouze mezi druhy škol a druhy a typy školských zařízení a ve vyučovaných oborech.

V průběhu let 2012–2015 došlo ke zvýšení počtu soukromých jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky z celkového počtu dvou na pět. Dále došlo ke zvýšení počtu soukromých mateřských škol na území města České Budějovice. Toto zvýšení odpovídalo nárůstu živě narozených dětí v předchozích třech letech. Nové soukromé

mateřské školy doplňovaly chybějící kapacity mateřských škol zřizovaných městem. K dalšímu zvýšení došlo v počtu soukromých a církevních základních škol v Českých Budějovicích, Táboře a Písku, kdy záměrem zřizovatelů byla náhrada volné kapacity středních škol v důsledku poklesu počtu žáků za možnost poskytovat ve městech alternativní vzdělávání žákům plnícím povinnou školní docházku.

V období 2012–2016 se i u ostatních zřizovatelů projevila demografická pokles ve středním školství a došlo k ukončení činnosti 2 soukromých středních škol v Písku a v Prachaticích. Z jedné střední soukromé školy působící v Hluboké nad Vltavou se stala od 1. 9. 2011 zahraniční škola na území České republiky, která není zapsána v rejstříku škol.

Školy ostatních zřizovatelů nepřesahují dlouhodobě v systému jihočeského středního školství v segmentu maturitních oborů středního školství 12 %, učební obory nepřesahují 4,5 %.

Cíl

- Nenavyšování kapacit škol a školských zařízení ostatních zřizovatelů

Navrhované opatření

- JČK nebude, s ohledem na demografickou situaci a kapacitní možnosti stávajících škol, doporučovat další otevírání soukromých a církevních škol a školských zařízení a zvyšování jejich kapacit, stejně tak nebude povolovat zvyšování kapacit maturitních oborů jak v denní formě, tak i v ostatních formách studia (2016–2020).

2.3 SLEDOVÁNÍ A HODNOCENÍ KVALITY POČÁTEČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Rozvoj vzdělávací soustavy kraje vychází z úkolů stanovených v DZ ČR a z dalších koncepčních materiálů. Reaguje na požadavky, které přináší vývoj společnosti. Nutnou podmínkou zvyšování kvality vzdělávání jsou informace o fungování vzdělávacího systému na všech jeho úrovních. S tím úzce souvisí systematické hodnocení, které je orientováno jak na procesy, tak na výsledky. Kvalita vzdělávání je definována vnitřními potřebami vzdělávacího systému jako výsledek snah a očekávání v oblasti předem formulovaných cílů na různých úrovních (žák, třída, škola, školský systém, vzdělávací systém, společnost), je ovlivňována i vnějšími vlivy reagujícími na společenskou objednávku a ekonomické možnosti společnosti.

Školy i celý vzdělávací systém potřebují vědět, zda dosahují stanovených cílů a jak fungují ve srovnání s ostatními. Kvalitní strukturovaná a systematická evaluace umožní průběžné získávání zpětné vazby pro zlepšování práce na všech úrovních.

Systém evaluace musí být propojen s postupem žáka na vzdělávací dráze. To, jak jsou hodnoceny žákovy práce a výkony, je rozhodující pro jeho postup na vzdělávací dráze i pro jeho volbu povolání. Na jedné straně jde o to, jak se ukončuje daný stupeň vzdělávání, na straně druhé, jak se provádí výběr do dalšího stupně vzdělávání.

Monitorování a hodnocení vzdělávání lze zaměřit do čtyř hlavních oblastí

Hodnocení žáků (v uzlových místech vzdělávací dráhy a průběžně) a prověření jejich znalostí

Úspěšnost dětí a žáků je sledována zejména při přechodu z nižšího na vyšší stupeň vzdělávání a při ukončování vzdělávání (zápis do 1. tříd ZŠ, přechod z 1. na 2. stupeň ZŠ, přijímací zkoušky na SŠ, maturitní a závěrečné zkoušky), průběžně jsou pak žáci hodnoceni v jednotlivých předmětech v průběhu a na konci školního roku.

Externí hodnocení

Toto hodnocení zabezpečuje především ČŠI, jejíž hlavní činnost spočívá v zajištění pravidelného hodnocení vzdělávací soustavy v ČR, a to v oblasti vzdělávání a školských služeb poskytovaných školami a školskými zařízeními zapsanými ve školském rejstříku bez ohledu na zřizovatele.

V rámci inspekční činnosti ČŠI získává a analyzuje informace o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti škol a školských zařízeních zapsaných do školského rejstříku, sleduje a hodnotí efektivnost vzdělávací soustavy; zjišťuje a hodnotí podmínky, průběh a výsledky vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťuje a hodnotí naplnění školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem; vykonává kontrolu dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; vykonává veřejnosprávní kontrolu využívání finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 160 až 163 školského zákona.

Vlastní hodnocení

Jedná se o jeden z neúčinnějších nástrojů pro zvyšování kvality vzdělávání. Školy v rámci autoevaluace hodnotí např.: komunikaci s dětmi a žáky, rodiči, školskou radou, zřizovatelem, zaměstnavateli, veřejností; školní klima;

úspěšnost žáků při přijímacích zkouškách, závěrečných a maturitních zkouškách; efektivitu vzdělávacích strategií a výukových metod; odezvu na potřeby a požadavky sociálních partnerů školy v ŠVP; uplatnění absolventů, přijetí na VŠ; úspěšnost v dotačních programech; vybavenost informačními a komunikačními technologiemi a další oblasti.

Hodnocení a monitorování na národní a mezinárodní úrovni

Účast v mezinárodních šetřeních poskytuje důležité informace o výkonu systému a také umožňuje monitorovat pokrok v čase. Měření výstupů získaných zapojením do mezinárodních studií patří mezi základní indikátory efektivity školního vzdělávání v ČR.

- projekt ČŠI – Národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy v ČR – NIQES (v rámci tohoto projektu proběhlo např. testování žáků 5. a 9. ročníků ZŠ nebo testování žáků 4. a 8. ročníků ZŠ a 2. ročníků SOŠ)
- projekt OECD PISA – úroveň čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti (patnáctiletí žáci)
- mezinárodní projekt TIMSS – úroveň vědomostí a dovedností žáků v matematice a v přírodovědných předmětech (žáci 4. a 8. ročníků ZŠ)
- mezinárodní projekt PIRLS – úroveň čtenářské gramotnosti (žáci 4. ročníků ZŠ)
- mezinárodní projekt ICILS – dovednosti žáků v oblasti počítačové a informační gramotnosti žáků (žáci 8. ročníků ZŠ a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií)
- mezinárodní projekt TALIS – dotazy na školní prostředí, průběh vyučování a podmínky, ve kterých učitelé a ředitelé pracují (učitelé a ředitelé na druhém stupni ZŠ)
- další projekty a šetření

OŠMT systematicky sleduje a kontroluje vstupní a výstupní kvalitu středního vzdělávání, zejména oborů zakončených maturitní zkouškou. Od školního roku 2013/2014 monitoruje a kontroluje přijímací řízení pro maturitní obory středních škol zřizovaných Jihočeským krajem (podrobněji o přijímacím řízení v kapitole 2.2.3 Střední vzdělávání). Každý rok je v souvislosti s přijímacími zkouškami kontrolována přibližně jedna třetina středních odborných škol a gymnázií. Předmětem kontroly je dodržení stanovených kritérií přijímacího řízení a dodržení doporučeného poměru příslušné váhy přijímací zkoušky a prospěchu ze základní školy. Na středních odborných školách je sledována adekvátnost použitých přijímacích testů vzhledem k RVP pro základní školy. U žáků přijatých do maturitních oborů je namátkově kontrolován jejich prospěch na základní škole.

Stejně jako dosud bude kraj podporovat účast škol v národních i mezinárodních šetřeních, bude pokračovat v podpoře realizace především těch evaluačních a monitorovacích projektů ve školách, které budou hrazeny převážně z jiných finančních zdrojů včetně KAP. I nadále bude prostřednictvím OŠMT kontrolovat vstupní a výstupní kvalitu středního vzdělání (zejména oborů zakončených maturitní zkouškou), monitorovat zprávy ČŠI a vyhodnocovat úspěšnost škol v projektové činnosti.

2.4 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A NADANÝCH ŽÁKŮ

Vzdělávací politika ČR směřuje k systematickému a intenzivnímu zavádění inkluzivního vzdělávání, které nastolí rovný přístup ke vzdělávání všech dětí, žáků a studentů (dále jen žáků). Cílem je nastavení pozitivních podmínek pro vzdělávání žáků tak, aby (při zabezpečení adekvátních podpůrných opatření nezbytných pro zajištění vzdělávacích potřeb každého žáka) bylo možné vzdělávání uskutečňovat přednostně v hlavním vzdělávacím proudu. Schválená novela školského zákona přináší k 1. 9. 2016 změny v přístupu ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Upouští od kategorizace žáků (žáci se sociálním znevýhodněním, žáci se zdravotním znevýhodněním, žáci se zdravotním postižením), nově vymezuje žáka se speciálními vzdělávacími potřebami jako žáka, který k naplnění svých vzdělávacích možností a realizaci práva na vzdělání na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje podpůrná opatření. Ta zahrnují nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Zákon deklaruje právo dítěte, žáka a studenta se speciálními vzdělávacími potřebami na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

2.4.1 PODPORA INDIVIDUÁLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH POTŘEB

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami je realizováno formou vzdělávání ve školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením, formou individuální nebo skupinové integrace ve školách hlavního vzdělávacího proudu a kombinací několika forem vzdělávání.

Předškolní vzdělávání těžce zdravotně postižených dětí zajišťují v JČK speciální mateřské školy. Počet dětí ve speciálních mateřských školách se zvýšil oproti předchozímu období. Současný stav speciálních mateřských škol je dostačující, neuvažuje se o dalším zvyšování kapacity speciálních mateřských škol.

Základní vzdělávání žáků s mentálním postižením probíhá v základních školách praktických a základních školách speciálních, které jsou dopravně dostupné žákům na celém území JČK. Počet žáků základních škol praktických dlouhodobě klesá, žáci s lehkým mentálním postižením jsou více integrováni do škol hlavního vzdělávacího proudu. Školy, ve kterých se počet žáků výrazně snížil, budou redukovány, případně po dohodě s příslušnou obcí bude JČK navrhovat vznik speciálních tříd při základních školách běžného typu.

Vzdělávání žáků s těžkými vadami řeči zajišťuje v JČK ZŠ logopedická, žáci s těžkým sluchovým postižením se vzdělávají ve škole pro děti a žáky se sluchovým postižením, vzdělávání žáků s těžkým tělesným postižením a více vadami poskytují školy pro děti a žáky s tělesným postižením. Všechny tři typy škol jsou dlouhodobě dostatečně naplněné, jejich nabídku je nutné zachovat i do budoucna.

Nabídka oborů středního vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením v praktických školách jednoletých, dvouletých a odborných učilištích je vyhovující, neuvažuje se o jejím rozšíření; v případě demografických změn může dojít k jejich redukcii.

Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni ve všech druzích škol hlavního vzdělávacího proudu. V mateřských školách jsou nejvíce individuálně integrované děti s vadami řeči, v ZŠ a SŠ žáci s vývojovými poruchami učení. Zejména v základních školách narůstá počet individuálně integrovaných těžce zdravotně postižených žáků, jejichž vzdělávání vyžaduje podporu asistenta pedagoga ve třídě. Ne všechny školy jsou na integraci a společné vzdělávání (inkluzi) připraveny. Situace se sice zlepšila díky využívání finančních prostředků z dotačních programů kraje, rozvojových programů MŠMT a operačních programů ESF, ale stále ještě se na mnoha školách nedaří zajistit potřebnou podporu ve vzdělávání dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Chybí odborná příprava pedagogických pracovníků v oblasti speciální pedagogiky, psychologie a pedagogicko-psychologického poradenství, poskytování podpůrných opatření, vybavení škol učebními a kompenzačními pomůckami, bezbariérový přístup do budov a učeben, finanční prostředky na zajištění pedagogické asistence.

Pokud se týká skupinové integrace, při mateřských a základních školách hlavního vzdělávacího proudu v JČK jsou zřízeny třídy pro děti a žáky se zdravotním postižením (mentálním, zrakovým, vadami řeči, více vadami, vývojovými poruchami učení).

V 15 základních a mateřských školách s vyšším počtem žáků se sociálním znevýhodněním jsou zřízeny funkce asistenta pedagoga. Činnost asistentů je školami hodnocena pozitivně, vhodné by bylo zřídit tyto funkce v dalších školách. Ke zlepšení podmínek vzdělávání dětí a žáků se sociálním znevýhodněním bude možné od roku 2016 využívat finanční prostředky z OP VVV.

2.4.2 PÉČE O NADANÉ ŽÁKY

Práce s nadanými žáky v českých školách není systematická, ani ZŠ JČK nejsou výjimkou. JČK volí kombinaci skupinového a individuálního přístupu. Ve školním roce 2015/2016 bylo diagnostikováno 105 mimořádně nadaných žáků v devíti běžných základních školách. Tento počet měl mírně vzrůstající tendenci, nyní klesá. Z uvedeného počtu žáků se jich 94 vzdělává v ZŠ Máj II v Českých Budějovicích, a to v pěti třídách 1. až 5. ročníku zřízených pro mimořádně nadané žáky a dalších skupinách. Tyto třídy navštěvují nejen žáci ze spádové oblasti jmenované ZŠ, ale i širšího okolí. V ZŠ Strakonice, Povážská vzdělávají skupinu mimořádně nadaných žáků, v ZŠ České Budějovice, Matice školské pracují se 4 mimořádně nadanými žáky. Převážná většina mimořádně nadaných žáků se vzdělává na 1. stupni, pouze 22 žáků navštěvuje 6. až 9. ročník. Ostatní po ukončení 5. ročníku odcházejí na víceletá gymnázia. Nadaní žáci jsou ve školách zapojováni do školních i mimoškolních soutěží a olympiád, je uplatňován individuální přístup pro významně motivované žáky se zájmem o rozšiřující učivo a jiné formy práce.

V pedagogicko-psychologické poradně JČK působí dvě psychologičky, které se zabývají diagnostikováním a poradenstvím v oblasti vzdělávání dětí nadaných.

Na úrovni středních škol se práci s nadanými žáky nadstandardně věnuje Gymnázium, České Budějovice, Česká 64, které získalo jako jediná střední škola v JČK statut **Škola spolupracující s Mensou ČR**. Díky této spolupráci zprostředkuje ve svých prostorách přednášky, testování IQ a jiné aktivity nejen pro nadané žáky.

2.4.3 ÚSTAVNÍ A OCHRANNÁ VÝCHOVA

Ústavní a ochrannou výchovu v JČK zajišťuje k 1. 9. 2015 devět dětských domovů (7 zřizovaných krajem, 1 zřizovaný MŠMT, 1 soukromý), dále právní subjekty Diagnostický ústav, dětský domov se školou, středisko výchovné péče, základní škola a školní jídelna Homole a Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Jindřichův Hradec. DD internátního typu v JČK byly přebudovány na DD rodinného typu nákladem cca 40 mil Kč. Několik rodinných skupin je umístěno v samostatných bytových jednotkách mimo DD, což umožňuje lepší začlenění dětí do společnosti. S posílením preventivní práce s ohroženými dětmi a jejich rodinami a rozvojem souvisejících služeb se snižuje počet dlouhodobě umístěných dětí ve všech typech ústavní péče, kapacita dětských domovů v JČK byla snížena v uplynulých 2 letech o 16 lůžek. JČK bude reagovat na změny požadavků na umístění dětí v souladu s aktuálními potřebami s ohledem na zájem dětí a využití budov v majetku JČK. V roce 2015 byly MŠMT schváleny Standardy kvality péče pro zařízení ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči, prozatím jako metodický pokyn. Záměr MŠMT zavést standardy v podobě vyhlášky vyplývá z poslední novely zákona č. 109/2002 Sb. a v současné době tímto směrem pokračují také přípravy vyhlášky a zákona. JČK podporuje zavádění standardů kvality do praxe dětských domovů, ale považuje za nutné, aby tato zařízení měla nejprve elementární existenční jistotu. Dlouhodobá jednání o změně kompetencí mezi MŠMT a MPSV nepřinášejí požadovanou existenční jistotu těchto zařízení ani pro jejich zřizovatele.

2.4.4 PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Prevence rizikového chování představuje soubor aktivit, které přispívají k snížení rizikových jevů. K rizikovým projevům chování dětí a mládeže patří zejména oblasti záškoláctví, šikana, násilí, divácké násilí, kriminalita, delikvence, vandalismus, závislost na politickém a náboženském extremismu, rasismus, xenofobie, užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky), chování zvyšující rizika onemocnění HIV/AIDS a dalšími nemocemi šířícími se krevní cestou, poruchy příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie), netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling).

JČK reaguje na měnící se trendy v oblasti rizikového chování a zaměřuje se zejména na specifickou primární prevenci (SPP), jež představuje cílené aktivity zaměřené na rizikovou populaci, u které lze v případě jejich absence očekávat rizikový vývoj. Programy SPP se tedy explicitně zaměřují na určitou cílovou skupinu a snaží se hledat způsoby, jak předcházet vzniku a rozvoji rizikového chování. Základním principem prevence rizikového chování u dětí a mládeže jsou výchova ke zdravému životnímu stylu, podpora osvojování a rozvoje pozitivního sociálního chování a kompetencí vedoucích k harmonickému rozvoji osobnosti. Zvláštní zřetel by měl být do budoucna kladen na prevenci a nápravu v celé šíři negativních jevů, tj. poruchy chování, primární prevence, šikany, uvolňování napětí v třídních kolektivech, odstraňování agresivity, komunikace mezi dětmi a komunikace mezi dětmi a dospělými. Je žádoucí rozšířit poradenství i na pedagogické pracovníky, pomoci jim před syndromem vyhoření, pomáhat jim v harmonizaci klimatu sborů a tříd.

Na národní úrovni je oblast primární prevence v působnosti MŠMT, které vytváří koncepci, obsah a koordinaci v oblasti specifické primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže. Aktivity v oblasti jsou v souladu se Strategii primární prevence 2013–2018. Na úrovni JČK je oblast prevence rizikového chování zařazena do činnosti Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, jednotlivé aktivity jsou realizovány a garantovány Oddělením prevence a humanitních činností (OPHČ).

Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže a Krajský plán primární prevence rizikového chování Jihočeského kraje na období 2015–2017 jsou samostatnou součástí Koncepce Oddělení prevence a humanitních činností 2015–2017. Toto řešení je zvoleno s ohledem na provázanost konkrétních opatření a potřeb cílových skupin v jednotlivých oblastech, řešených OPHČ dotýkající se celého spektra společensky rizikových jevů. Jedná se o prevenci užívání návykových látek, prevenci rizikového chování obecně, prevenci sociálního vyloučení a prevenci kriminality, oblast integrace romské menšiny a související oblasti.

Krajský školský koordinátor prevence v úzké spolupráci s metodiky prevence v PPP monitoruje ve školách a školských zařízeních v JČK realizaci Minimálních preventivních programů a navazujících aktivit v oblasti prevence rizikového chování. Jsou organizovány pravidelné porady pracovní skupiny, spolupráce s krajským protidrogovým koordinátorem, manažerem prevence kriminality, nestátními neziskovými organizacemi (NNO), OŠMT a dalšími subjekty participujícími na řešení problematiky prevence na úrovni kraje. Jsou realizovány také aktivity na podporu odborného vzdělávání aktérů v oblasti primární prevence. Dále krajský školský koordinátor intenzivně spolupracuje s Oddělením prevence a speciálního vzdělávání MŠMT.

Aktivity v oblasti prevence rizikového chování realizované školami, školskými zařízeními a NNO v JČK jsou částečně podporované z finančních prostředků MŠMT. JČK je druhým významným poskytovatelem finančních prostředků na realizaci preventivních programů. Ze svého vlastního rozpočtu, prostřednictvím dotačního

programu Podpora a rozvoj protidrogové politiky v JČK, podporuje realizaci preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních. Finanční prostředky jsou určeny výhradně na programy poskytované službami (výhradně NNO) s garancí odborné způsobilosti (tedy certifikované dle Standardů odborné způsobilosti programů školské primární prevence rizikového chování, jež vydalo MŠMT). K 1. 9. 2015 je na území JČK šest poskytovatelů služeb s certifikovanými programy primární prevence. Jedná se o celkem 5 programů všeobecné prevence, 2 programy selektivní prevence a 1 program indikované prevence.

Z hlediska konkrétních opatření a cílů je možné vymezit 3 oblasti s jednotlivými prioritami a aktivitami, na které se strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže v JČK v průběhu dalších let soustředí. Jedná se o oblast koordinace, vzdělávání a financování, kde jsou vytýčeny jednotlivé priority a aktivity pro období 2015 až 2017. Více podrobností na http://www.kraj-jihocesky.cz/1363/prevence_rizikoveho_chovani.htm. V průběhu roku 2017 pak strategie projde revizí a hodnocením, na jejímž základě bude zpracována nová strategie primární prevence JČK na další období 2018–2020.

2.4.5 INTEGROVANÝ SYSTÉM PORADENSTVÍ

Systém poradenství zahrnuje širokou škálu služeb pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, pro školy a školská zařízení: informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči, pomoc při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a pomoc při přípravě na budoucí povolání.

Činnost pedagogicko-psychologické poradny v Českých Budějovicích s elokovanými pracovišti v okresních městech a dalších obcích s rozšířenou působností je pro klientelu, školy i zřizovatele maximálně dostačující. Sloučením poraden v kraji do jedné příspěvkové organizace s elokovanými pracovišti došlo ke zlepšení metodického řízení, k lepšímu stanovování obligatorních diagnóz, k lepší využitelnosti pracovníků PPP, ke zlepšení poskytování služeb poradny a k lepší informovanosti veřejnosti o službách poradny.

Speciálně pedagogická centra jsou specializovaná podle druhů zdravotního postižení, jejich kapacita postačuje současným potřebám z hlediska počtu zdravotně postižených dětí a žáků, zaměřeni na všechny druhy postižení a dostupnosti v kraji. V souvislosti s legislativními změnami k 1. 9. 2016, které zvýší nároky na činnost školských poradenských zařízení, bude potřeba PPP a SPC personálně posílit a vybavit diagnostickými nástroji s využitím dotačních prostředků MŠMT a OP VVV. V několika základních a středních školách vznikla školní poradenská pracoviště, kde poradenské služby zajišťuje na úrovni školy vedle výchovného poradce a metodika prevence ještě školní psycholog nebo školní speciální pedagog, na 18 školách jsou tyto odborníci financováni z prostředků rozvojového programu MŠMT. Školní poradenská pracoviště významně přispívají ke zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků. Cílem je rozšiřovat tato pracoviště na dalších základních a středních školách, finančně zajistit jejich činnost z rozvojového programu MŠMT a dotačních prostředků OP VVV.

V oblasti kariérového poradenství hrají významnou roli informační a poradenská střediska (IPS), která fungují na všech okresních pracovištích ÚP v kraji. IPS poskytuje klientovi komplexní poradenství k volbě povolání, provádí také skupinové poradenství k volbě povolání pro žáky základních škol (8. a 9. tříd) a pro budoucí absolventy středních, vyšších i vysokých škol k problematice vstupu do zaměstnání. Je žádoucí tento systém zachovat.

Cíle sumárně pro kapitolu 2.4.

- Zkvalitňování podmínek vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami ve všech druzích škol
- Podpora rozvoje talentovaných a nadaných žáků ve spolupráci s PPP
- Zvyšování odborné úrovně a další průběžné vzdělávání metodiků prevence, pedagogických pracovníků a poskytovatelů služeb v oblasti prevence rizikového chování, pedagogů na základních a středních školách při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pracovníků školských poradenských zařízení v poskytování poradenských služeb

Navrhovaná opatření sumárně pro kapitolu 2.4.

- Zlepšit podmínky vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami – zachovat dotační program JČK na vybudování bezbariérového přístupu do budov škol, využít rozvojové programy MŠMT a dotační prostředky OP VVV.
- Podporovat vzdělávání žáků ve třídách pro nadané žáky v Základní škole Máj II, České Budějovice na úrovni prvního stupně ZŠ (2016–2020).

- Podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků škol a pracovníků školských poradenských zařízení v oblastech zaměřených na porozumění podpůrným opatřením a jejich zavádění do praxe – využít vzdělávací nabídky NÚV a NIDV, dotačních prostředků OP VVV.
- Zlepšit stávající systém koordinace prevence rizikového chování propojováním horizontální a vertikální úrovně – státní správu, státní i nestátní organizace, které realizují služby v oblasti prevence rizikového chování (2016–2020).
- Zlepšit podmínky pro poskytování služeb školskými poradenskými zařízeními vybavením diagnostickými nástroji, využít rozvojový program MŠMT (2016–2020).
- Personálně posílit školská poradenská zařízení – využít dotační prostředky MŠMT a OP VVV.

2.5 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání poskytované základními uměleckými školami (ZUŠ) je nedílnou součástí výchovně vzdělávací soustavy. ZUŠ poskytují systematické vzdělávání nadaných a talentovaných žáků. Studium na ZUŠ svým obsahem předjímá obsah vzdělávání na SŠ, VOŠ i VŠ uměleckého i pedagogického zaměření. ZUŠ organizují okresní a krajská kola uměleckých postupových soutěží vyhlašovaných každoročně MŠMT.

Základní umělecké vzdělávání je v JČK rovnoměrně rozmístěno, a tudíž je dobře dostupné většině žáků, kteří o něj mají zájem, nevyjímaje ani děti ze sociálně slabších rodin (osvobozením žáka od placení úplaty za vzdělání, která je stanovena vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání). Toto vzdělávání nabízí k 1. 9. 2015 celkem 22 škol zřizovaných krajem, 9 škol zřizovaných obcemi a 4 soukromé školy doplněné řadou jejich odloučených pracovišť. Počet ZUŠ včetně jejich poboček je v JČK dostatečný, kapacity základních uměleckých škol mohou být navyšovány v souladu s demografickým vývojem.

Cíle

- Zachování stávající sítě základních uměleckých škol, zvláště pak sítě základních uměleckých škol ve zřizovatelské gesci kraje
- Zachování nabídky všech uměleckých oborů vyučovaných na základních uměleckých školách

Navrhovaná opatření

- Převis poptávky po vzdělávání v ZUŠ řešit přesunem volných kapacit v rámci stávající sítě škol (zřízení nových míst poskytovaného vzdělávání pouze v odůvodněných případech), případně navýšením kapacity ZUŠ v souladu s demografickým vývojem.
- Zajistit modernizaci vybavení ZUŠ a organizaci soutěží a přehlídek formou dotačních projektů kraje.
- Podporovat obsahové zkvalitňování základního uměleckého vzdělávání s využitím projektů v rámci OP VVV a ostatních dotačních programů.

2.6 JAZYKOVÉ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

2.6.1 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

V JČK k 1. 9. 2015 poskytuje jazykové vzdělávání cizích jazyků 10 **jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky** (JŠ s právem SJZ), pro cizince také český jazyk podle § 110 školského zákona a vyhlášky o JŠ s právem SJZ. Z toho je 5 zřizovaných JČK při středních školách v Českých Budějovicích, Jindřichově Hradci, Písku, Volyni a Táboře a 4 samostatné JŠ s právem SJZ zřizované soukromíkem se sídlem a působností v Českých Budějovicích, jedna při soukromé SŠ.

Všechny JŠ s právem SJZ jsou oprávněny provádět zkoušky znalosti českého jazyka pro účely získání povolení k trvalému pobytu na území ČR (vyhláška č. 348/2008 Sb.) a poskytují cizincům výuku českého jazyka.

Jazykové vzdělávání v jednoletých kurzech cizích jazyků, pomaturitní studium, poskytují kromě JŠ s právem SJZ také další soukromé JŠ, které splnily podmínky pro zápis do seznamu vzdělávacích institucí vedeného pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění a o studiu v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou. Jejich seznam vede MŠMT.

Další jazykové kurzy poskytují v JČK také soukromé subjekty s názvem „jazyková škola“, které nespádají pod oblast školství, jejich výuka neprobíhá podle školského zákona, MŠMT těmto subjektům neuděluje akreditaci, nejsou vedeny v žádném seznamu ani vyhlášce, neodevzdávají žádné zahajovací ani jiné statistické výkazy, a tudíž OŠMT nevede a ani nemůže vést přehled o počtu žáků a také není v jeho pravomoci tyto subjekty sledovat.

Vzdělávání v oblasti cizích jazyků na základních školách a středních školách probíhá v JČK v souladu se schválenými RVP. V řadě základních škol JČK výuka začíná již od 1. třídy jako volitelný předmět, což RVP také umožňuje při zájmu žáků a souhlasu jejich rodičů.

V JČK probíhá vzdělávání **pedagogických pracovníků** v oblasti cizích jazyků ve vzdělávacích institucích zřizovaných JČK (Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisko služeb školám, České Budějovice, Nemanická 7), MŠMT (Národní institut pro další vzdělávání), na vysokých školách v rámci celoživotního učení a na dalších institucích, které mají akreditované programy.

Cíl

- Zkvalitnění jazykového vzdělávání již od předškolního věku pro odstranění jazykových bariér v rámci přeshraničního styku

Navrhovaná opatření

- V rámci přeshraničního jazykového vzdělávání (tzv. jazykové ofenzívy) podporovat příhraniční kooperaci MŠ, včetně jazykové přípravy dětí v rámci ERDV (OP Přeshraniční spolupráce; 2016–2020).
- Podporovat rozvoj jazykového vzdělávání s využitím výuky typu CLIL (výuka některých předmětů v cizím jazyce) v ZŠ a SŠ (OP VVV).
- Podporovat reciproční výměny dětí, žáků a učitelů v rámci přeshraniční spolupráce především s Dolním Bavorskem, Dolním Rakouskem a Horním Rakouskem (OP Přeshraniční spolupráce; 2016–2020).

2.6.2 STRATEGIE ROZVOJE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání rozvíjí a upevňuje sociální vztahy, má zdravotní a relaxační účinky, je prevencí pro šíření patologického chování u dětí a mládeže. I když neposkytuje stupeň vzdělání, rozvíjí osobnost a je kompenzací jednostranné školní zátěže. Široká nabídka aktivit těchto školských zařízení umožňuje žákům smysluplně trávit volný čas.

DZ JČK 2016 v oblasti zájmového vzdělávání respektuje strategické cíle státní politiky ve vztahu k mládeži, které jsou zakotveny v aktuálním koncepčním materiálu MŠMT Koncepci podpory mládeže na období 2014–2020. Tato koncepce úzce navazuje na Koncepci státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období let 2007–2013 a Strategii mládeže EU, jejímž cílem je přispět ke zvyšování kvality života mladých lidí a naučit je využívat svůj tvůrčí a inovativní potenciál v praxi.

Zájmové vzdělávání se v JČK uskutečňuje především v domech dětí a mládeže (DDM), školních družinách (ŠD) a školních klubech (ŠK).

2.6.2.1 DOMY DĚTÍ A MLÁDEŽE

Počet těchto zařízení je v JČK optimální. K 1. 9. 2015 na území JČK působí 11 samostatných domů dětí a mládeže, z toho 8 zřizovaných krajem, 1 DDM je církevní (Salesiánské středisko mládeže České Budějovice), 1 DDM je soukromý (Dětské centrum Arpida České Budějovice) a 1 DDM zřizuje město Týn nad Vltavou. Stávající síť středisek volného času je dostatečná a není nutné ji navyšovat. Zájmové vzdělávání uskutečňované v DDM zahrnuje široké spektrum činností v rámci pravidelné, příležitostné, spontánní, táborové a osvětové činnosti. Prostřednictvím DDM je rovněž zabezpečen stabilní průběh okresních i krajských kol postupových soutěží vyhlašovaných MŠMT.

Podpora školských zařízení pro zájmové vzdělávání (SVČ a DDM, které se podílejí na rozvoji nadání žáků, popř. v ZŠ speciální pro činnosti Aktivačních center apod.) ze strany JČK je plně v souladu se Strategií dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení v rámci DZ ČR.

2.6.2.2 ŠKOLNÍ DRUŽINY A ŠKOLNÍ KLUBY

V ŠD a ŠK je zájmová činnost realizována především příležitostnou či pravidelnou činností a otevřenou nabídkou spontánních činností. Plní také významnou úlohu při přípravě žáka na vyučování. V souladu se Strategií dalšího rozvoje sítě škol a školských zařízení v rámci DZ ČR bude v ŠD a ŠK umožněno navyšování kapacit podle potřeby s ohledem na kapacity základních škol v oblasti.

Nezastupitelnou roli v oblasti zájmového vzdělávání, tělovýchovy a sportu plní rovněž další organizace (např. nestátní neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží), které nabízejí celou řadu nejrozmanitějších aktivit v této oblasti a zaslouží si proto rovněž podporu ze strany JČK (formou dotačních programů, příspěvků a darů spojených s těmito aktivitami).

Cíle

Domy dětí a mládeže

- Zachovat a podporovat stávající síť DDM zřizovaných Jihočeským krajem s důrazem na samostatnost subjektů v okresních městech.
- Podporovat stávající existenci a zřizování nových detašovaných pracovišť DDM zřizovaných krajem v obcích s rozšířenou působností a v dalších obcích Jihočeského kraje s počtem obyvatel nad 5 tis.
- Iniciovat změny v prostorovém vybavení DDM s cílem převedení z nájmu do budov v majetku JČK, podporovat rekonstrukci a modernizaci stávajícího majetku.
- Metodicky řídit činnost DDM s cílem, aby zkvalitňovaly nabídku všech forem zájmového vzdělávání, které jsou uvedeny v § 2 vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.
- Zabezpečit stabilní průběh okresních i krajských kol postupových soutěží vyhlášených MŠMT na základě pověření DDM zřizovaných JČK.

Školní kluby

- Doporučovat zařazování nových ŠK do rejstříku škol a školských zařízení pouze jako součásti ZŠ (nikoliv ŠK jako samostatné právní subjekty) a vždy s přihlédnutím k individuálnímu zdůvodnění zřizovatele školy. Jako základní kritérium pro zřízení nového ŠK považovat dostatečnou a reálně zabezpečenou nabídku pravidelné zájmové činnosti.
- Povolovat navýšení cílové kapacity u ŠK do 50 % z celkového počtu dětí na druhém stupni ZŠ u plně organizovaných škol
- Výjimky z cílových kapacit udělovat po předložení konkrétního a kontrolovatelného zdůvodnění a po projednání mezi KÚ a statutárním zástupcem zřizovatele, a sice jen v následujících případech:
 - ŠK v daném regionu plnohodnotně nahrazuje nabídku zájmového vzdělávání, které ve srovnatelných podmínkách jinde nabízí DDM;
 - ŠK nabízí zájmové vzdělávání žákům druhého stupně z více ZŠ.

Školní družiny

- Doporučovat zařazování nových ŠD do rejstříku škol a školských zařízení pouze jako součásti ZŠ (nikoliv ŠD jako samostatné právní subjekty) a vždy s přihlédnutím na individuální zdůvodnění zřizovatele školy.
- Povolovat navýšení cílových kapacit u ŠD do 70 % z celkového počtu dětí na prvním stupni ZŠ u plně organizovaných škol
 - v ostatních typech ZŠ až do 100 % žáků prvního stupně.
- Výjimky z cílových kapacit udělovat jen po předložení konkrétního a kontrolovatelného zdůvodnění a po projednání mezi KÚ a zřizovatelem.

Domovy mládeže a internáty

- Podporovat rozšíření nabídky zájmového vzdělávání v DM.
- Podporovat otevřenost zájmových aktivit DM ve vztahu k veřejnosti.

Postupové soutěže

- Zabezpečovat přenesenou působnost MŠMT v oblasti organizace postupových soutěží prostřednictvím subjektů zřizovaných JČK (DDM, ZUŠ, SŠ a ZŠ).
- Podporovat a aktivně se podílet na zdokonalování systému MŠMT v oblasti odměňování učitelů za přípravu žáků a studentů na soutěže.
- Podporovat stávající systém přijímacího řízení na SŠ, kdy jedním z kritérií přijímacího řízení je účast žáků základní školy na olympiádách a předmětových soutěžích regionálního či celostátního charakteru.
- Podporovat a motivovat talentovanou mládež pro aktivní účast v soutěžích.

Navrhovaná opatření

- Zachovat stávající síť DDM ve zřizovatelské gesci JČK.
- Za účelem finanční podpory zájmového vzdělávání DDM, ŠD, ŠK a nestátních neziskových organizací pracujících s dětmi a mládeží vyhlášovat každoročně dotační program Podpora práce s dětmi a mládeží a dotační programy pro finanční podporu organizace soutěží.
- Pokračovat v rekonstrukcích a modernizaci vybavení DDM a jejich letních základen.
- Prostřednictvím DDM, ZUŠ, SŠ a ZŠ i nadále zabezpečovat přenesenou působnost MŠMT v oblasti organizace postupových soutěží.

2.7 SPOLUPRÁCE SOCIÁLNÍCH PARTNERŮ PŘI PLNĚNÍ ÚKOLŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Z hlediska zajištění trvalého rozvoje ekonomiky i celé společnosti je potřebné, aby vzdělávací sféra reagovala na měnící se ekonomické i sociální podmínky. Je důležité, aby pracovní síla, která vstupuje na trh práce, byla již v rámci vzdělávacího procesu připravována tak, aby byla dobře uplatnitelná, schopná pružně se adaptovat na nové podmínky, reagovat na nové tendence a trendy a připravená dále se rozvíjet a vzdělávat. K tomu je ovšem nezbytné dobře fungující propojení mezi sférou vzdělávání a trhem práce, které školskému systému umožňuje reagovat na měnící se požadavky a potřeby trhu práce. Přitom je důležité, aby vazba byla oboustranná a komunikace mezi sférou práce a sférou vzdělávání byla funkční a efektivní.

Trh práce je místem, kde dochází ke střetu poptávky po pracovní síle s její nabídkou, a tedy i ke konfrontaci požadavků a nároků zaměstnavatelské sféry se skutečným charakterem a kvalitou disponibilní pracovní síly. Mladí lidé vstupují do pracovního života vybaveni kompetencemi a znalostmi, které je nezbytné dále rozvíjet v závislosti na konkrétním pracovním uplatnění a přizpůsobovat požadavkům jednotlivých zaměstnavatelů. Školní příprava však může přispět k tomu, aby přechod ze školy do světa práce byl co možná nejplynulejší. Z tohoto pohledu je velice důležité, aby již v průběhu školní přípravy měli žáci a studenti možnost poznat reálné pracovní prostředí, získat konkrétní představy o světě práce a o možnostech svého uplatnění. Kromě jiného je tedy důležité, aby absolventi byli připraveni na to, co od nich mohou potenciální zaměstnavatelé žádat.

JČK spolupracuje se sociálními partnery (především s JHK, regionální AK ČR, s ÚP a dalšími) na vytváření a zlepšování podmínek spolupráce škol a firem, které mohou být budoucími zaměstnavateli absolventů. JČK provádí analýzy podpor a spolupráce zaměstnavatelské sféry se SŠ. Školy jsou podporovány finančními prostředky na školní i mimoškolní aktivity, modernizaci učeben, firmy poskytují zařízení, spotřební materiál, půjčují stroje, příručky a technickou dokumentaci, organizují bezplatná školení pro učitele i žáky, umožňují nákup materiálu se slevou a další. Často poskytují žákům tzv. podniková stipendia v případě, že mají zájem o žáky s příslušným vzděláním (Robert Bosch, spol. s r.o., Metrostav a.s., MOTOR JIKOV Group a.s., Jihostroj a.s., ČD Cargo, a.s., Linde Pohony s.r.o. a další), přispívají např. na ubytování, stravování, jízdné do školy, učební pomůcky. Přímá a konkrétní komunikace se zaměstnavatelem či podnikem je v kompetenci ředitele školy. Spolupráce škol a firem často ovlivňuje i tvorbu školních vzdělávacích programů, které jsou pak zpracovávány s přihlédnutím ke konkrétním podmínkám vytvářeným firmami pro daný obor.

Předpokladem pro to, aby žáci získávali odpovídající pracovní kompetence uplatnitelné na trhu práce je především promítnutí požadavků zaměstnavatelů do vzdělávacích programů. K tomu lze využít již existujícího systému sektorových rad formulujících požadavky na profesní kvalifikace NSK a zapracovat je i do počátečního odborného vzdělávání. Konkrétním nástrojem, kterým lze do budoucna zajistit dostatek kvalifikovaných odborníků, jsou např. sektorové dohody. Na základě sociálního partnerství a ve spolupráci s regionálními aktéry jsou definována stěžejní témata ovlivňující rozvoj lidských zdrojů a nabídku a poptávku na trhu práce. Tato témata jsou použita k vytvoření a uzavření příslušných sektorových dohod ve dvou úrovních – národní a regionální.

Východiskem regionálních sektorových dohod je souhrn potřeb na trhu práce v daném hospodářském sektoru, a to především v krátkodobém časovém horizontu. Regionální sektorová dohoda jasně vymezuje prostředky pro naplnění těchto potřeb, role a závazky jednotlivých aktérů a harmonogram aktivit vedoucích k naplnění stanovených cílů. To vše za předpokladu samostatného řešení klíčových aktérů regionu – zaměstnavatelů, odborů, institucí, škol.

V JČK byly podepsány tři sektorové dohody, první dvě v roce 2012, třetí v roce 2015:

Sektorová dohoda pro obor strojírenství na období 2011–2020

Cílem sektorové dohody v oboru strojírenství v JČK je zlepšování podmínek pro výuku technických oborů a řemesel, včetně zvyšování motivace žáků ke vzdělávání se v těchto oborech, spolupráce základních škol se středními školami technického zaměření a zaměstnavatelskou sférou směřující k motivaci žáků vzdělávat se v technických oborech.

Sektorová dohoda pro obor keramika na období 2011–2020 v České republice se zaměřením na regiony: Karlovarský kraj, Plzeňský kraj, Jihočeský kraj

Sektorová dohoda pro obor keramika a k ní připojení zaměstnavatelé chtějí do budoucna zajistit dostatečný počet kvalifikovaných pracovníků pro keramické obory. Prostřednictvím centralizace vzdělávání keramických oborů Technologie silikátů a Výtvarné zpracování keramiky a porcelánu ve vybraných školách v Jihočeském, Plzeňském a Karlovarském kraji a nastavením podmínek pro další vzdělávání v keramických oborech by měl být zaručen dostatečný počet absolventů, a tím také zachováno toto tradiční české řemeslo. V Jihočeském kraji je konkrétním výstupem této dohody otevření nově zapsaného oboru 28-57-H/01 Výrobce a dekoratér keramiky ve Střední uměleckoprůmyslové škole v Bechyni, do kterého nastoupili první žáci ve školním roce 2013/2014.

Regionální sektorová dohoda pro Jihočeský kraj v oblasti elektrotechniky a energetiky

Cílem sektorové dohody je zajistit více kvalifikovaných absolventů škol a další vzdělávání na trhu práce v této oblasti, podpořit větší provázanost vzdělávání s praxí a zajistit kvalitní připravenost absolventů škol dle požadavků zaměstnavatelů. Záměrem dohody je ukázat široké veřejnosti, že elektrotechnika a energetika patří mezi obory zajímavé, inovativní a především perspektivní z pohledu trhu práce. Hlavním opatřením, které povede ke splnění stanovených cílů, je především nastavení úzké spolupráce všech zapojených aktérů. Realizátoři se zaměří nejen na podporu počátečního školství v elektrotechnických a energetických oborech, ale i na oblast dalšího vzdělávání.

Kromě sektorových dohod je v JČK realizována řada dalších projektů zaměřených na rozvoj lidských zdrojů – např. projekt Pospolu (podpora spolupráce škol a firem se zaměřením na odborné vzdělávání v praxi), Impuls pro kariéru (zatraktivnění technických oborů a motivace žáků ke studiu na technických školách), Rozvoj technického vzdělání v Jihočeském kraji (investiční a metodická podpora při zajišťování vzdělávání v technických oborech) a další.

OŠMT spolupracuje s JHK na zajištění akce Vzdělání a řemeslo, která se již tradičně koná na Výstavišti v Českých Budějovicích. Výstava je určena především žákům posledních ročníků základních škol a je zaměřena na prezentaci středního školství (ukázky odborného výcviku a soutěží, zařízení pro speciální školy, nadace, fondy, stipendia, učební pomůcky, učebnice a programy pro všechny stupně výuky, vybavení škol a potřeby pro děti). V rámci akce běží doprovodný program, při němž se setkávají školští pracovníci, zástupci zaměstnavatelů a institucí zabývajících se rozvojem lidských zdrojů. K diskutovaným tématům patří např. volba povolání a rekvalifikace, problémové jevy mezi mládeží apod. Akce se rovněž zúčastňují školy z celé republiky i ze zahraničí.

JČK bude i nadále podporovat spolupráci firem se školami, mediálně ji prezentovat, poskytovat uchazečům co nejvíce informací o studijních možnostech, především ve spolupráci s ÚP, JHK a Jihočeskou společností pro rozvoj lidských zdrojů. JČK bude vyhlašovat specifické dotační programy na podporu spolupráce škol a zaměstnavatelské sféry.

Na základě doporučení Rady pro hospodářskou a sociální dohodu (Tripartita) je hledán další model podpory technického vzdělávání v rámci JČK. Byla vytvořena pracovní skupina pro podporu technického vzdělávání a v září roku 2015 se konalo první jednání této skupiny se závěrem zpracovat v průběhu roku 2016 Akční plán podpory technického vzdělávání.

V následujících šesti letech bude Jihočeským krajem realizován projekt Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Jihočeském kraji (KAP), který zajistí koordinaci vzdělávací politiky na úrovni celého kraje a definuje společné priority rozvoje vzdělávání v JČK. Cílem projektu je vznik funkčního systému spolupráce mezi aktéry v oblasti vzdělávání, zlepšení řízení, rozvoj hodnocení kvality a plánování strategických kroků. K dosažení cíle dojde vytvářením funkčních partnerství škol a dalších zainteresovaných subjektů a systematické metodické podpory při plánování v důležitých oblastech středního, vyššího odborného, zájmového a neformálního vzdělávání.

2.8 UPLATNITELNOST ABSOLVENTŮ ŠKOL NA TRHU PRÁCE

Absolventi škol patří mezi skupiny ohrožené nezaměstnaností. Dlouhodobá nezaměstnanost u této skupiny je nebezpečná zejména v tom, že pokud včas nedojde k vytvoření pracovních návyků, hrozí vedle nepříznivých ekonomických dopadů i významné negativní sociální účinky, především vznik závislosti na sociálních dávkách, kdy se nezaměstnaný stává klientem sociálního státu a tuto situaci chápe jako normální stav. Uvedené skutečnosti jsou důvodem, proč jsou absolventi považováni za specifickou kategorii evidovaných uchazečů, kterým je nutno věnovat zvýšenou pozornost.

Ačkoli jsou absolventi vzhledem k nedostatku praxe skupinou více ohroženou nezaměstnaností, mají na druhou stranu ve srovnání se staršími kategoriemi pracovníků i řadu předností, především vyšší flexibilitu, schopnost se učit, zpravidla lepší schopnost pracovat s výpočetní technikou a zvládnout cizí jazyk. Uplatnitelnost absolventů je obecně tím lepší, čím vyšší je jejich vzdělání.

Nezaměstnanost absolventů je všeobecně ovlivňována celou řadou ekonomických, demografických a sociálních faktorů. Mezi ty, které lze zařadit do přímé spojitosti s trhem práce, patří celková ekonomická situace v zemi, celková nezaměstnanost, stav nabídky volných pracovních míst a poměr mezi poptávkou a nabídkou po pracovních silách.

Postavení absolventů vstupujících na trh práce významným způsobem závisí na konkrétní regionální situaci, na přítomnosti zahraničních investorů nebo rozvoji odvětví v regionu a dalších skutečnostech. Je tedy potřeba již na počátku volby studia kvalitně informovat žáky o jednotlivých oborech vzdělání, o možnostech uplatnění

a problémech s tím souvisejících, aby své rozhodnutí studovat daný obor zvažili i s ohledem na budoucnost a možnosti uplatnění po ukončení studia. Tyto informace získávají žáci především od svých výchovných poradců, kteří jsou v kontaktu s ÚP, ke zvýšení informovanosti také přispívá zejména internetový portál www.infoabsolvent.cz nabízející pomoc při hledání vzdělávací a profesní dráhy. Ukazuje se, že navzdory tomu, že zaměstnavatelé často očekávají úzce profilovanou pracovní sílu pro konkrétní nabízené pozice, uplatnění snáze naleznou absolventi s rozsáhlejší profilací a širokým okruhem klíčových kompetencí a flexibilitou. Ti jsou pak schopni se lépe prosadit na pracovním trhu a lépe reagovat na měnící se požadavky zaměstnavatelů a jejich potřeby.

Z hlediska uplatnitelnosti absolventa na trhu práce je velkou výhodou, pokud žáci již v průběhu vzdělávacího procesu absolvují praxi ve firmách a získají tak praktické zkušenosti s reálným pracovním prostředím. Spolupráce škol a firem tak zvyšuje uplatnitelnost absolventů na trhu práce, jejich konkurenceschopnost a umožní žákům navázat kontakt s budoucím zaměstnavatelem a získat odborné kompetence.

Hlavním ukazatelem uplatnitelnosti absolventů je míra jejich nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti je v JČK v případě absolventů středních odborných škol tradičně nižší než celostátní průměr. Meziroční porovnání míry nezaměstnanosti absolventů v jednotlivých oborových skupinách přineslo zjištění, že míra nezaměstnanosti v oborových skupinách neustále kolísá. V některých případech je to však způsobeno nízkým počtem absolventů, kdy se míra nezaměstnanosti významně mění s každým nezaměstnaným.

JČK bude i nadále spolupracovat s JHK, AK ČR, zaměstnavatelskými svazy a dalšími sociálními partnery s cílem podpořit snížení nezaměstnanosti absolventů především středních odborných učilišť a středních odborných škol. Ve spolupráci s ÚP bude sledovat situaci na trhu práce a v návaznosti na to nebude rozšiřovat nabídku stejných nebo příbuzných oborů, naopak bude podporovat obory s odbornou přípravou a přenositelnými dovednostmi, se kterými jsou jejich absolventi schopni se rychle přizpůsobit nestabilitě a nejistotě na trhu práce. Zároveň při optimalizaci kapacit oborů středního vzdělání nebude zvyšovat kapacity oborů, jejichž absolventi dlouhodobě vykazují výrazně vyšší míru nezaměstnanosti, než je průměr kraje. JČK bude nadále podporovat spolupráci škol s firemním sektorem tak, aby se zvýšila konkurenceschopnost absolventů a jejich uplatnitelnost v praxi.

2.9 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ V RÁMCI CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ

Další vzdělávání spolu s počátečním vzděláváním tvoří oblast celoživotního učení. Neustálé změny ve společnosti a ekonomice, které se projevují i na trhu práce, vyžadují na pracovní síle průběžně se vzdělávat, doplňovat a měnit kvalifikaci během celého profesního života. Přesto je poptávka i účast v dalším vzdělávání v ČR i v JČK poměrně nízká. Obyvatelé jen omezeně využívají možnosti formálního vzdělávání na školách, více je rozšířeno neformální vzdělávání poskytované různými vzdělávacími institucemi nebo podniky. Za bariéru ve vzdělávání v dospělosti je nejčastěji považována finanční a časová náročnost. Do oblasti dalšího vzdělávání patří také informální vzdělávání – sebevzdělávání obyvatel, které však není statisticky sledováno. Informace o možnostech dalšího vzdělávání ve výše uvedených oblastech je možné získat přímo na webových stránkách odborných škol a vzdělávacích institucí, ale i např. v databázích systému UNIV nebo AIVD (Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR, o.s.).

V rámci neformálního vzdělávání hrají významnou roli rekvalifikace, které jsou určeny nezaměstnaným i zaměstnaným osobám k udržení či získání nového zaměstnání. Pro rekvalifikace převážně v technických oborech byly využívány rekvalifikace zahájené v projektu Vzdělávejte se pro růst!, další kurzy byly pořádány v rámci regionálních individuálních projektů Moje příležitost v Jihočeském kraji a Se sousedy ke vzdělávání. V roce 2013 byla zahájena realizace rekvalifikačních kurzů v novém národním individuálním projektu Vzdělávání a dovednosti pro trh práce, který je zaměřen na realizaci poradenských činností a rekvalifikací pro uchazeče a zájemce o zaměstnání s cílem zvýšit jejich šance na znovuplatnění na trhu práce.

S postupným poklesem počtu žáků ve středních školách se tyto školy stále více zapojují do pořádání různých kurzů pro dospělé a některé z nich postupně vytvářejí polyfunkční vzdělávací centra. Při dalším vzdělávání ve školách segmentu počátečního vzdělávání je třeba vzít v úvahu také odlišnosti ve vzdělávání žáků a dospělých. Je proto nutné podporovat vzdělávání pedagogů ve využívání specifických metod výuky při práci s dospělými. Významnou podporou v této oblasti byl projekt Národního ústavu pro vzdělávání UNIV – Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení, který probíhal i na území JČK od roku 2006 a bylo do něj zapojeno 25 jihočeských středních škol. Cílem projektu UNIV a UNIV 2 byla proměna středních škol v centra celoživotního učení, která budou kromě výuky pro své žáky nabízet i nejrůznější formy vzdělávání pro dospělé. Navazující projekt UNIV 3 má za cíl zkvalitnit systém rekvalifikací širokou podporou procesu uznávání výsledků předchozího učení a navázat vytvářené vzdělávací programy na standardy Národní soustavy kvalifikací (NSK),

tedy na oficiální databázi dovedností a znalostí potřebných pro úspěšné složení zkoušky v konkrétních profesních kvalifikacích. V průběhu projektu byl také modernizován proces akreditací rekvalifikačních programů, a to jednak vytvořením elektronického systému pro přijímání žádostí o akreditaci, a jednak inovací potřebných metodik a vytvořením nových. V projektu bylo v rámci JČK připraveno 63 modulově koncipovaných rekvalifikačních programů podle standardů NSK, které budou po ukončení projektu sloužit všem subjektům realizujícím další vzdělávání. Zároveň byl nastaven systém ověřování procesů uznávání výsledků vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Projekt UNIV 3 skončil 31. 10. 2015 a dále školy pokračují v nastaveném systému a realizují již vytvořené vzdělávací kurzy.

Národní soustava kvalifikací má klíčový význam pro vzájemné propojení počátečního a dalšího vzdělávání, umožňuje posuzovat kompetence osvojené prostřednictvím různých vzdělávacích programů a kompetence osvojené neformálním a informálním učením. V projektu NSK a NSK 2 bylo vytvořeno 1 100 kvalifikačních a hodnotících standardů pro řemeslné a službové obory na kvalifikační úrovni odpovídající střednímu vzdělání s výučním listem a následně i kvalifikace vyšších úrovní, zejména maturitní. Dalším efektem projektu má být především výrazné posílení zájmu veřejnosti o všechny formy a způsoby celoživotního učení.

Střední školy JČK jsou do této oblasti dále zapojeny prostřednictvím tzv. sektorových rad, jejichž členy jsou společně se zaměstnavateli. Sektorové rady se podílejí na tvorbě dokumentů a dalších výstupů NSK, formulují parametry na profesní kvalifikace na základě požadavků zaměstnavatelů a ty poté promítají do svých vzdělávacích programů. Školy, které získají autorizaci jsou oprávněny ověřovat způsobem vymezeným v příslušném hodnotícím standardu dosažené odborné způsobilosti fyzické osoby. Řada škol v JČK se již stala autorizovanými osobami, další své žádosti o autorizaci připravují. Významným výstupem sektorové rady jsou sektorové dohody. Pro JČK jsou v současné době podepsány tři sektorové dohody: Sektorová dohoda pro obor strojírenství na období 2011 až 2020, Sektorová dohoda pro obor keramika na období 2011–2020 v České republice se zaměřením na regiony: Karlovarský kraj, Plzeňský kraj, Jihočeský kraj a Regionální sektorová dohoda pro Jihočeský kraj v oblasti elektrotechniky a energetiky. Podrobněji k sektorovým dohodám viz kapitola 2.7 Spolupráce sociálních partnerů při plnění úkolů vzdělávání.

Významným poskytovatelem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v JČK je ZVaS. Toto školské zařízení poskytuje školám a školským zařízením nejen realizace akreditovaných i neakreditovaných vzdělávacích programů pro pedagogické pracovníky, ale také poradenství v otázkách metodiky a řízení škol a školských zařízení. Dále zprostředkovává informace o nových směrech a postupech ve vzdělávání a zajišťuje koordinaci podpůrných činností pro školy a školská zařízení, pořádá také Studium pro asistenty pedagoga podle § 20 písm. e) zákona č. 563/2004 Sb. a § 4 vyhlášky č. 317/2005 Sb. a Studium k výkonu specializovaných činností – koordinace v oblasti informačních a komunikačních technologií podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb.

Priority a úkoly státní politiky v oblasti vzdělávání zajišťuje Národní institut pro další vzdělávání (NIDV), který je přímo řízenou organizací MŠMT. NIDV garantuje kvalitní, jednotnou a celoplošnou realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i pracovníků pracujících s mládeží v nestátních neziskových organizacích. Prioritními tématy NIDV pro období 2015–2020 jsou implementace kariéerního systému pedagogických pracovníků, zvyšování kompetencí pedagogických pracovníků v práci se žáky s potřebou podpůrných opatření (inkluze), podpora pedagogických pracovníků při rozvoji nadání u dětí a žáků a síťování zainteresovaných stran a podpora vedení škol při přípravě a realizaci strategických plánů rozvoje.

Problematiku dalšího vzdělávání v kraji pomáhá řešit i Informačně vzdělávací středisko Jihočeského kraje. Projekt realizovaný VOŠ, SŠ, COP, Sezimovo Ústí byl podpořen v rámci Integrovaného operačního programu a jeho cílem je poskytovat informační a poradenské služby související s dalším vzděláváním dospělých a zabezpečovat vzdělávání v souladu s potřebami a poptávkou na trhu práce. V pracovních a motivačních střediscích se zájemci prakticky seznamují s pracovními pozicemi ve strojírenství a energetice, dále jsou nabízeny kurzy napomáhající uchazečům v orientaci na trhu práce, kurzy účetnictví a práce na PC. Projekt je realizován ve spolupráci se zaměstnavateli z JČK a dalšími sociálními partnery.

Rozvoj dalšího vzdělávání je oblastí výrazně podporovanou prostředky Evropské unie. Pozornost této problematice byla věnována v programovacím období 2007–2013 v rámci OP VK, oblast podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání. Prioritní osa 3 (Další vzdělávání) se zabývala prohloubením nabídky dalšího vzdělávání a posílením informovanosti o této nabídce a současně usnadněním přístupu obyvatel ČR k dalšímu vzdělávání a zvýšením jejich motivace k celoživotnímu učení. Projekty v OP VK mají neinvestiční charakter, i když je umožněno částečné použití prostředků na investiční výdaje. JČK vyhlásil v této oblasti čtyři výzvy, celkem bylo podpořeno 52 projektů, poslední z nich byly ukončeny k 31. 12. 2014. Příjemci podpory vytvořili programy, které zlepšují kvalitu a rozsah nabídky v oblasti dalšího vzdělávání a zajišťují provázanost dalšího a počátečního vzdělávání. V nadcházejícím programovacím období bude problematika dalšího vzdělávání

spadat do gesce Ministerstva práce a sociálních věcí, kde bude řešena v rámci Operačního programu Zaměstnanost

JČK bude i nadále podporovat střední školy ve větším využití jejich vzdělávacích kapacit pro další vzdělávání, ve využívání finančních prostředků ze zdrojů EU na krytí nákladů celoživotního učení a v tvorbě programů zaměřených na širší zapojení obyvatel do dalšího vzdělávání. Taktéž bude podporovat výraznější spolupráci škol, zaměstnavatelské sféry a sociálních partnerů s cílem vyšší provázanosti počátečního i dalšího vzdělávání s požadavky trhu práce.

2.10 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

JČK uskutečňuje zahraniční spolupráci od svého vzniku v roce 2001 ve smyslu § 28 zákona č.129/2000 Sb., o krajích. JČK hraničí se dvěma zeměmi Evropské unie, tj. se Spolkovou republikou Německo a Rakouskou republikou, konkrétně se spolkovými zeměmi Bavorsko, Sasko, Horní Rakousko a Dolní Rakousko. Proto je zcela přirozené, že tyto regiony začaly pracovat na společných projektech v oblasti hospodářství, turismu, kultury, sociální sféry nebo vzdělávání. Aby mohly být veškeré společné aktivity efektivněji rozvíjeny, založily příhraniční regiony České republiky, Německa a Rakouska dne 30. 6. 2012 Evropský region Dunaj-Vltava (ERDV). Pro dosažení společných cílů se partnerské regiony věnují osmi tematickým oblastem, ze kterých vzniklo sedm znalostních platforem realizujících společné projektové záměry.

Spolupráce JČK se aktuálně zaměřuje také na země mimo EU jako např. Sverdlovskou oblast Ruské federace či čínskou provincii Henan.

Na úrovni kraje zajišťují plnění aktivit vyplývajících z dohod o spolupráci pracovní skupiny. Za rezort školství se jedná o skupinu Spolupráce škol v rámci kooperace s Dolním Bavorskem, spolupráci s Horním Rakouskem zajišťuje odborná skupina Mládež a sport, na spolupráci s Dolním Rakouskem se orientuje pracovní skupina Vzdělávání, výchova, mládež, sport. V rámci kooperace se Švýcarskem byla zřízena pracovní skupina Školství, v rámci ERDV byla OŠMT nabídnuta účast v pracovní skupině Jazyková ofenzíva, kterou OŠMT zamýšlí do budoucna aktivně využívat.

Výše zmíněné pracovní skupiny mají za úkol řešit dlouhodobé úkoly, za mnohé je nutno zmínit:

- Každoročně zajišťovat účast dolnorakouských rodilých mluvčích na krajských kolech jazykových olympiád v německém jazyce.
- Koordinovat četné mládežnické a sportovní projekty (literární akademie ELJUB v Krems an der Donau, projekt ELJUB THINK TANK určený mládežnickým organizacím, společné přeshraniční sportovní projekty aj.).
- V rámci pracovní skupiny Jazyková ofenzíva sledovat aktuální výzvy v rámci evropského regionu Dunaj-Vltava.

Finanční podporu určenou na realizaci přeshraničních projektů nabízejí programy přeshraniční spolupráce INTERREG V-A Rakousko – Česká republika schválený 23. 6. 2015 Evropskou komisí a program mezi Českou republikou a Svobodným státem Bavorsko, schválený dne 17. 12. 2014. V programovém období 2014–2020 bude na podporu kooperačních projektů podél česko-bavorské hranice k dispozici 103,4 mil. EUR z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Program bude nadále podporovat regionální a místní projekty připravované ve spolupráci českých a bavorských partnerů s pozitivním dopadem na společné území. Příjem žádostí do obou programů přeshraniční spolupráce byl zahájen v lednu 2016.

Spolupráci v rámci zemí EU, členských států Evropského hospodářského prostoru Norska, Islandu, Lichtenštejnska, Turecka a tzv. partnerských zemí sousedících s EU umožňují školám všech typů vzdělávací programy Domu zahraniční spolupráce (DZS). Mobility žáků, studentů a pedagogů, praxe a projekty v zahraničí se nejčastěji realizují v rámci programu Erasmus+.

Cílem programu Erasmus+ je zvýšit kvalitu a přiměřenost kvalifikací a dovedností. Dvě třetiny prostředků z tohoto programu jsou určeny na stipendia více než čtyřem milionům osob za účelem studia, odborné přípravy, práce či dobrovolnické činnosti v zahraničí v období 2014–2020. Programu Erasmus+ se mohou zúčastnit studenti, učitelé, uční, dobrovolníci, vedoucí mládeže a vedoucí amatérských sportovních organizací. Lze z něj také poskytnout finanční prostředky na partnerství vzdělávacích zařízení, mládežnických organizací, podniků, místních a regionálních úřadů a nevládních organizací, jakož i na reformy v členských státech s cílem modernizovat vzdělávání a odbornou přípravu a podpořit inovace, podnikatelské schopnosti a zaměstnanost. Erasmus+ je rozdělen na tři klíčové akce:

- KA 1 – Vzdělávací mobilita jednotlivců
- KA 2 – Spolupráce na inovacích a výměna osvědčených postupů
- KA 3 – Podpora reforem vzdělávací politiky

OŠMT ve spolupráci s oddělením vnějších vztahů a zahraniční spolupráce Krajského úřadu Jihočeského kraje pravidelně upozorňuje školy zřizované Jihočeským krajem na možnosti projektové spolupráce v rámci EU i mimo EU, nejčtenější kontakty bývají tradičně s institucemi, které sídlí v hraničních regionech JČK. Zahraniční spolupráce může významnou měrou napomoci ke zvyšování cizojazyčných kompetencí žáků, studentů, podporuje profesní rozvoj osob pracujících v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže, zvyšuje povědomí o jiných kulturách a zemích a upevňuje smysl pro evropské občanství a evropskou identitu.

Cíle:

- Rozvíjet spolupráci v rámci pracovních skupin se sousedními regiony Horním Rakouskem, Dolním Rakouskem, Dolním Bavorskem.
- V souladu se strategií Evropa 2020, se Strategickým rámcem evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě ET 2020 a ostatními relevantními strategiemi na mezinárodní a národní úrovni rozvíjet spolupráci škol se zahraničím za podpory programů EU.
- Podporovat vytváření strategických partnerství podporou rozvoje, přenosu a/nebo implementace inovativní praxe na místní, regionální, národní a evropské úrovni.
- Podporovat zapojení žáků, studentů a pedagogických pracovníků do programů mobilit a spolupráce institucí v rámci programu Erasmus+ 2014–2020.

Navrhovaná opatření:

- Zajišťovat včasný přísun informací z oblasti mezinárodní spolupráce směrem ke školám.
- Poskytovat školám metodické konzultace týkající se vhodné volby dotačního titulu pro projektový záměr.
- Využívat finančních možností programu Erasmus+.
- Efektivně a účelně čerpat finanční prostředky z programů přeshraniční spolupráce a dalších dotačních titulů.

2.11 ÚLOHA A PODPORA PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ

Cílem DZ JČK (2016) v oblasti odměňování zaměstnanců v uplynulém období bylo dosáhnout průměrných platů v jihočeském školství na úrovni ČR. Dosažení tohoto cíle se daří. Z dat v tabulce vyplývá, že v roce 2011 byl průměrný měsíční plat zaměstnanců regionálního školství v ČR 21 970 Kč a v jihočeském školství 21 856 Kč, tedy v absolutním vyjádření o 114 Kč a v relativním vyjádření o 0,5 % nižší. V roce 2014 byl průměrný měsíční plat v ČR 23 047 Kč a v jihočeském školství 22 942 Kč, tedy o 105 Kč nižší a v relativním vyjádření pouze o 0,4 %. Za 1. až 3. čtvrtletí roku 2015 byl průměrný měsíční plat v ČR 22 816 Kč a v jihočeském školství 22 579 Kč. Vzhledem k tomu, že se jedná o data za necelý rok, jsou tato data v porovnání k roku 2014 nižší.

Vcelku příznivých výsledků bylo dosaženo ve vývoji průměrných platů učitelů v JČK. V roce 2011 dosahoval průměrný plat učitelů v ČR hodnoty 24 737 Kč a v JČK 24 773, což znamená o 36 Kč vyšší, než by odpovídalo republikovému průměru. V roce 2014 byl průměrný plat učitelů v ČR 26 397 Kč a v JČK 26 372 Kč, tedy o 25 Kč nižší než republikový průměr. Za 1. až 3. čtvrtletí roku 2015 byl průměrný plat učitelů v ČR 26 946 Kč a v JČK 26 777 Kč, i zde jsou data za necelý rok, avšak předpokladem může dojít ještě k navýšení průměrných platů u učitelů za celý rok 2015.

Uvedeného výsledku bylo dosaženo efektivní organizací vzdělávací a výchovné práce škol a školských zařízení.

V průběhu období od roku 2011 do roku 2014 došlo k dalšímu snižování počtu zaměstnanců v jihočeském školství z celkového přepočteného počtu 13 562,1 úvazků v roce 2011 na 13 426,7 úvazků v roce 2014.

Tabulka č. 2 Průměrný plat zaměstnanců regionálního školství a učitelů v letech 2011 až 2015 (v Kč)

	2011	2012	2013	2014	2015*
zaměstnanci ČR	21 970	22 519	22 702	23 047	22 816
zaměstnanci JČK	21 856	22 280	22 587	22 942	22 579
učitelé ČR	24 737	25 485	25 611	26 397	26 946
učitelé JČK	24 773	25 316	25 540	26 372	26 777

Zdroj: OŠMT, ÚIV

*za 1. až 3. čtvrtletí roku 2015

Dosáhnout srovnatelné úrovně odměňování s ČR ve specifických podmínkách školství JČK je náročné. Velká územní rozloha JČK a relativně nižší hustota obyvatel je zejména v obecním školství příčinou nezbytného zařazení menších zřizovaných škol do rejstříku škol. Náklady na jedno dítě nebo žáka v takových školách i přepočtený počet pedagogů na jednotku výkonů jsou objektivně vyšší, než odpovídá průměrným republikovým normativům a při rozpočtování úměrně na jednotku výkonu ve svém důsledku nepříznivě ovlivňují průměrné platy zaměstnanců. V dřívějším období byl vliv specifik krajů při rozdělování státního rozpočtu na přímé výdaje částečně kompenzován rozvojovým programem. Tento program byl však v roce 2012 zrušen a o to náročnější bylo udržet odměňování zaměstnanců v JČK na úrovni ČR.

V oblasti podpory pedagogických pracovníků bude školství v JČK bezprostředně reagovat na výstupy plynoucí z řešení DZ ČR, zejména při implementaci kariérního systému. Ředitelé škol budou vedeni k takovému hodnocení učitelů, při kterém bude přihlíženo k obsahu schválených standardů učitele. V souladu s DZ ČR budou vytvářeny podmínky pro školení učitelů vstupujících do atestačního systému a zajištění účasti aktérů kariérního systému na vzdělávacích kurzech souvisejících s nově navrhovanými specializovanými činnostmi – mentor a uvádějící učitel.

V JČK bude vyvíjeno úsilí o zvyšování atraktivity profese učitele. Zájemem bude získávat nově začínající učitele. Za uplynulé období mírně poklesl počet začínajících učitelů, kteří jsou zařazeni do 1. stupně ze 781,3 úvazků v roce 2011 na 664,2 úvazků v roce 2015. Naproti tomu vzrostl počet učitelů zařazených do 5. platového stupně ve stejných letech z 1 398,8 úvazků na 1 496,4 úvazků. Tento trend je potřeba změnit ve prospěch právě začínajících perspektivních učitelů. Propagováno bude také učitelské povolání ve středních a zejména odborných školách jako perspektivní profese.

Ve vztahu k ředitelům škol a školských zařízení bude jejich hodnocení ze strany zřizovatelů provázáno na standard profese ředitele, který má být dle Strategie 2020 zaveden. Požadované dovednosti a dispozice pro kvalitní práci ředitele s důrazem na pedagogické vedení a na zlepšování vzdělávacího systému jsou již od roku 2015 v JČK nově uplatňovány v hodnocení ředitelů škol a školských zařízení zřizovaných krajem na základě aktualizované směrnice s názvem Zásady hodnocení ředitelů škol a školských zařízení zřizovaných Jihočeským krajem v návaznosti na odměňování.

Cíl:

- V nadcházejícím období usilovat o zvýšení kvality vzdělávacího systému, zvyšováním kvality učitelů, jejich kvalifikace, profesní zdatnosti a pedagogické erudice.

Navrhované opatření:

- V těsné návaznosti na postupy MŠMT, uvedené ve Strategii 2020, podporovat zavedení kariérního systému učitelů i ředitelů škol, a postupovat způsobem, který by umožnil pedagogům zvyšování kvality jejich práce s návazností na systém odměňování (OP VVV).

2.12 KRITÉRIA ROZVOJE A OPTIMALIZACE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY

Z pohledu demografické analýzy a postupného nárůstu populace 15letých vstupujících do prvních ročníků středního vzdělávání (od roku 2017) není již nutné dle názoru OŠMT pokračovat po 1. 1. 2016 v tzv. objektové optimalizaci. Od vzniku krajů v roce 2001 došlo ke snížení počtu škol a školských zařízení (objektová a oborová optimalizace) v rámci kraje ze 189 na 127 škol a školských zařízení. Objekty jsou z velké většiny zateplené a bude dále pokračováno v energetických úsporách budov a modernizaci vybavení pro výuku. Také dle kontrol ČŠI je stupeň zajištění technologického vybavení na dobré až výborné úrovni. Na rozdíl od některých jiných

krajů, OŠMT v uplynulých 5 letech přistoupil také k systematické redukci maturitních oborů tak, aby nebylo potřebné každoročně se školami dojednávat počet možných otevíraných tříd, protože dosavadní způsob neumožňoval ředitelům škol plánovat výuku a počty zaměstnanců. V rámci žádostí o nové obory vzdělávání byla doplněna nabídka učebních oborů a maturitní obory jsou povolovány pouze výměnou za dobíhající aktivní maturitní obory.

V uplynulých letech byly povoleny nově pouze některé technické a stavební obory, např. montér suchých staveb, elektrotechnika-elektrotechnické systémy, elektromechanik pro zařízení a přístroje, slévač, kdy školy předložily zásadní doporučení zaměstnavatelů a prokázaly personální a materiální připravenost. Další tzv. oborovou optimalizaci ve směru redukce nabízených míst v kraji u učňovských oborů JČK nepovažuje za efektivní, neboť nabídka základních oborů by měla být v každém okrese zastoupena. U maturitních oborů postupuje JČK tak, že spolu s VVVZ sleduje přesnou dislokaci těchto oborů a buduje přirozenou cestou ve spolupráci s firmami centra škol, jako je tomu např. u oboru pro oblast strojírenství, elektrotechniky apod. Tento způsob považuje za účinnější než administrativní přesouvání kapacit oborů do větších center a tím ohrožování zachování nabídky u menších škol napojených na střední a menší firmy v kraji.

Od školního roku 2017/2018 do školního roku 2022/2023 bude docházet k mírnému nárůstu žáků na středních školách a za důležitou JČK považuje stabilizaci současné oborové nabídky a zlepšování spolupráce škol a firem v reálném prostředí, která však bude oboustranně výhodná a nebude znamenat výkyv vzdělávací nabídky pouze ve prospěch požadavků trhu práce. Tento segment je potřeba posuzovat širěji z hlediska celkové odvětvové profesní struktury, vývoje ekonomiky v ČR, inovační strategie kraje, rozvoje průmyslu apod. Naproti tomu ani vzdělávání není pouze souborem kvalifikací a oborů, ale významnou roli hrají další dovednosti, kompetence a znalosti žáků, tolik požadované zaměstnavateli, které musí překračovat úzký oborový profil.

3 FINANČNÍ NÁROKY NA STÁTNÍ ROZPOČET, ROZPOČET KRAJE A EU S VÝHLEDEM DO ROKU 2020

V souladu se Strategií 2020 je záměrem MŠMT realizovat v letech 2017 až 2018 komplexní reformu systému financování vzdělávání ve školách tzv. regionálního školství.

Hlavním cílem reformy je:

- zvýšení efektivity vynakládaných rozpočtových zdrojů (jak na úrovni veřejných rozpočtů, tak na úrovni rozpočtu MŠMT),
- zapojení kvalitativních prvků do systému financování vzdělávání,
- vytvoření srovnatelných podmínek pro financování vzdělávání ve srovnatelných školách v celé ČR,
- sjednocení systémů financování vzdělávání ve školách všech zřizovatelů.

Záměrem ministerstva je:

- Oddělení systémů financování – vzdělávání v mateřských a základních školách, vzdělávání v oborech vzdělání středních (vyšších odborných) škol a ostatního vzdělávání a školských služeb.
- V systému financování vzdělávání v mateřských a v základních školách lépe zohlednit reálnou organizaci vzdělávání v jednotlivých školách.
- V systému financování vzdělávání v oborech vzdělání středních (vyšších odborných) škol zohlednit:
 - potřebu absolventů daného oboru z pohledu konkurenceschopnosti a z pohledu potřeb trhu práce jak na celostátní, tak na krajské úrovni,
 - úspěšnost žáků v oboru vzdělání konkrétní školy na výstupu vzdělávání (státní maturity, nové závěrečné zkoušky, případně mistrovská zkouška),
 - uplatnitelnost absolventů škol na trhu práce (na celostátní i krajské úrovni),
 - podporu školy žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a sociálně znevýhodněným žákům,
 - podporu školy žákům nadaným,
 - aktivity školy v oblasti inkluzivního vzdělávání,
 - podmínky a mechanismy pro vytváření zdravého školního klimatu, apod.

Tabulka č. 3 Návrh aktualizace v porovnání se stávajícím SRV (v celkové struktuře v tis. Kč)

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy	2016	2017	2018
výdaje celkem	6 024 365,00	6 030 891,02	6 029 591,02
úřad provoz	296,00	236,00	236,00
grantová a dotační politika	10 010,00	9 310,00	9 310,00
příspěvek na provoz organizací zřizovaných krajem	498 833,00	504 819,02	504 819,02
ostatní výdaje (výdaje na letní a zimní olympiády mládeže)	1 000,00	2 300,00	1 000,00
dotace MŠMT na přímé výdaje	5 514 226,00	5 514 226,00	5 514 226,00
<i>v tom:</i>			
<i>dotace na přímé výdaje organizací zřizovaných krajem</i>	<i>2 327 743,00</i>	<i>2 327 743,00</i>	<i>2 327 743,00</i>
<i>dotace na neinvestiční výdaje organizací jiných zřizovatelů</i>	<i>168 920,00</i>	<i>168 920,00</i>	<i>168 920,00</i>
<i>dotace na přímé výdaje organizací zřizovaných obcemi</i>	<i>3 017 563,00</i>	<i>3 017 563,00</i>	<i>3 017 563,00</i>

Financování kapitoly školství v rámci rozpočtu JČK vychází ze Střednědobého rozpočtového výhledu. V rámci rozpočtu kraje je schvalován SRV na období tří let dle momentálně známých skutečností a potřeb financování. Každoročně je o další rok aktualizován. Výdaje OŠMT tvoří výše uvedené položky. Z toho grantová a dotační politika zahrnuje primárně dotace okresních pracovišť ČUS a dotace na sportovní činnost dětí ve spolupráci s ČOV. Neinvestiční transfery zřizovaným organizacím vychází z konkrétních odůvodněných požadavků organizací. Dotace z MŠMT jsou upřesňovány v rozpočtu kraje na daný rok v návaznosti na schválený státní rozpočet.

JČK zabezpečuje finanční prostředky na provozní výdaje škol a školských zařízení zřizovaných krajem, které pokrývají běžný provoz organizací včetně základních potřeb na údržbu a opravy neinvestičního charakteru a z Fondu rozvoje

školy jsou dofinancovávány především investiční výdaje. Regionální školství je dále financováno především ze státního rozpočtu a prostřednictvím Evropských investičních a strukturálních fondů, pro jejichž čerpání je třeba ze státního rozpočtu zajistit spolufinancování.

Pro zhodnocení stavu financování v uplynulém období je charakteristický výrazný propad prostředků ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje (tzv. ONIV), i když jejich součástí jsou i vyplácené náhrady za nemocnost. JČK se snažil řešit situaci vyhlášením různých dotačních programů (např. program na podporu zavádění nových technologií do škol). V roce 2014 a 2015 se objem finančních prostředků na ONIV zvýšil.

Školy a školská zařízení významně využily prostředky EU zapojením do vyhlášených projektů. V uplynulém programovém období 2007–2013 žádala Česká republika o finanční prostředky prostřednictvím osmi tematických operačních programů a jednoho Regionálního operačního programu. Dále v rámci JČK bylo možné využít programy podporující přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráci regionů, zejména OP přeshraniční spolupráce ČR – Svobodný stát Bavorsko a OP přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko. Další možností bylo čerpání finančních prostředků v rámci FM EHP/Norsko.

Výši využitých prostředků školami a školskými zařízeními zřizovanými JČK za celé programovací období 2007–2013 uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 4 Využití evropských fondů školami a školskými zařízeními zřizovanými JČK (2007–2013) v Kč

	Podíl JČK/PO	Podíl EU+SR	Celkové výdaje
ROP NUTS II Jihozápad			
Jihočeský kraj	4 553 850,07	42 141 478,91	46 695 328,98
Příspěvkové organizace (školy a ŠZ)	33 620 947,67	190 615 867,07	224 236 814,74
Celkem	38 174 797,74	232 757 345,98	270 932 143,72
Operační program Životní prostředí			
Jihočeský kraj	153 745 795,40	281 631 108,33	435 376 903,73
Příspěvkové organizace (školy a ŠZ)	146 539 872,50	320 884 597,77	467 424 470,27
Celkem	300 285 667,90	602 515 706,10	902 801 374,00
Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost			
Příspěvkové organizace (školy a ŠZ) - GG, IPo	0,00	568 100 047,70	568 100 047,70
Příspěvkové organizace (školy a ŠZ) - 1.4, 1.5	0,00	107 003 152,00	107 003 152,00
Celkem	0,00	675 103 199,70	675 103 199,70
Cíl Evropská územní spolupráce			
Příspěvkové organizace (školy a ŠZ)	4 598 573,47	45 255 154,48	49 853 718,95
Celkem	4 598 573,47	45 255 154,48	49 853 718,95
Ostatní operační programy			
Příspěvkové organizace (školy a ŠZ) - FM/EHP Norsko	17 648 803,67	12 323 202,33	29 972 006,00
Příspěvkové organizace (školy a ŠZ) - IOP	3 992 294,00	22 169 666,00	26 161 960,00
Celkem	21 641 097,67	34 492 868,33	56 133 966,00
Celkem	364 700 136,78	1 590 124 274,59	1 954 824 402,37

Zdroj: OŠMT, 2015

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, největším dotačním programem, co se týká výše finančních prostředků v minulém programovacím období, byl OP ŽP následovaný OP VK. Obdobný poměr čerpání jako v případě krajem zřizovaných škol vykazují také školy ostatních zřizovatelů.

V programovém období 2014–2020 dojde ke změnám v soustavě operačních programů, kterými budou spolufinancovány projekty v oblasti vzdělávání. Záměrem EU je, aby evropské strukturální a investiční fondy

maximálním možným způsobem přispěly k naplňování strategie EU 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, což je dlouhodobá vize rozvoje EU.

V ČR dochází v novém období ke snížení počtu tematických operačních programů a ustavení jednoho Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) na místo původních ROP. Pro oblast regionálního školství je nástupcem OP VK určen Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) řízený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, který obsahuje také podporu vědy a výzkumu. Mezi další národní operační programy, do kterých se mohou školy a školská zařízení zapojit, patří zejména Operační program Životní prostředí (OP ŽP), řízený Ministerstvem životního prostředí, Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), řízený Ministerstvem průmyslu a obchodu a IROP, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj.

Důraz je oproti předchozímu programovému období kladen obecně na kvalitu strategické práce v ČR a na posílení strategického řízení a plánování. Nově se uplatní územně specifický přístup a využití integrovaných nástrojů, který bude v oblasti vzdělávání uskutečněn prostřednictvím přípravy a realizace Krajských akčních plánů rozvoje vzdělávání (KAP) a Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání (MAP).

KAP vytváří Jihočeský kraj podle metodiky MŠMT, projekt se realizuje v období 11/2015 až 10/2021. KAP je zpracováván ve spolupráci s partnery v území a odborným garantem (NÚV), který zpracuje dotazníky ze škol, a ty budou jedním z podkladů pro tvorbu KAP. Vlastní strategický dokument KAP bude zpracován celkem dvakrát, v letech 2016 a 2019, a bude následně východiskem pro předkládání projektů do výzev IROP (investiční) a OP VVV (projekty partnerství a sítě a tzv. šablony). Povinnou součástí KAP bude přehled investičních projektů škol všech zřizovatelů s názvem Rámec pro podporu infrastruktury a investic v kraji, včetně jednotlivých projektových záměrů. Aby mohly být projekty dotačně podpořeny z IROP, je nutnou podmínkou jejich uvedení v Rámci pro podporu infrastruktury a investic v kraji.

Dále budou na úrovni obcí s rozšířenou působností (ORP) zpracovány MAP. Jejich zpracovatelem jsou v JČK zejména tzv. Místní akční skupiny (MAS), případně ORP nebo svazek obcí. Při zpracování MAP budou osloveny všechny MŠ a ZŠ, které působí na daném území ORP, aby se podílely na jeho tvorbě a realizaci. Schválené výstupy jednotlivých KAP a MAP budou sloužit pro koordinaci a zacílení výzev OP VVV a IROP.

ZÁVĚR

Aktualizace DZ JČK (2016) přichází v době, kdy celý segment středního školství prochází již mírnější redukcí kapacit vzdělávací nabídky v horizontu do roku 2017. Je nutné tento demografický pokles zvládnout se stávajícím počtem škol při zachování oborové nabídky dostupné všem potenciálním žákům. Zároveň je třeba zvládnout financování sítě škol v oblasti mzdových i provozních nákladů. Zastupitelstvo Jihočeského kraje schválením Strategie (květen 2011) nastavilo základní cestu optimalizace sítě středních škol, která dle tohoto rozhodnutí proběhla k 1. 1. 2012 a stanovila výchozí podmínky pro případnou další úpravu sítě středních škol a oborové skladby, která je následně prováděna každoročně. Tento aktualizovaný DZ JČK (2016) se stává dalším koncepčním materiálem ve střednědobém horizontu a má možnost vedle Strategie stanovit podrobnější a případně korektivní postup dle aktualizovaných údajů schválených v DZ ČR.

V uplynulém období se JČK dařilo naplnit priority DZ JČK (2012), a to především v oblasti čerpání finančních prostředků z programů EU a výrazně zlepšit infrastrukturu škol ve smyslu její modernizace, lepšího využití nejen technologií, ale i budov škol samotných (především z programu ROP, OPŽP). S příspěvím finančních prostředků z OP VK došlo k významnému pozitivnímu ovlivnění celé řady dalších vzdělávacích cílů směřujících k rozvoji a ke zkvalitnění vzdělávání. K tomuto přispěla i optimalizace sítě škol využitím krajského majetku, do kterého bylo možné investovat a zlepšovat tak prostředí škol.

Problémem zůstává značná rozkolísanost a neustálé pokusy MŠMT o reformu financování regionálního školství a stále intenzivnější přenášení finanční zátěže na kraje a obce. Tyto vlivy jsou zásadními rizikovými faktory i pro období 2016 až 2020 a ani výhled na příští roky, kdy se očekává zrychlení růstu HDP, nenabízí optimistickou vizi pro vývoj ve školství v době, kdy se již bude v podstatě jednat o pozvolný nárůst počtu žáků v segmentu středního školství a do procesu školství budou zasahovat i jiné plánované reformy vzdělávání (kariérní řád, inkluze apod.) s dopadem do financování školství.

Další nevýhodou pro kraje a obce je stále vzrůstající administrativní zátěž ve školství, která ani při mnohých novelizacích školského zákona není redukována, spíše naopak. V neposlední řadě můžeme zaznamenat ztrátu motivace žáků ke vzdělávání, což potvrzují výsledky mezinárodních výzkumů OECD jako je PISA nebo TIMSS, jež dokládají, že české školství vykazuje stále průměrnější výsledky, které již začínají ohrožovat ekonomickou konkurenceschopnost ČR. Je to jistě také tím, že reformy se dělají vždy se snahou změnit celý systém z centra, aniž bychom se pokoušeli tento složitý systém harmonizovat po jasně stanovených krocích v jejich vzájemné souvislosti a ověřit jejich dopad výsledky pro stanovení dalších kroků rozvoje a zkvalitnění vzdělávání na všech úrovních, nikoli jen na úrovni středního školství.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Prováděcí předpisy ke školskému zákonu

Schválené rámcové vzdělávací programy, MŠMT, NÚV

Rozvojové programy MŠMT

Statistické výkazy za školní roky 2011/2012–2015/2016, MŠMT, Praha

Statistické ročenky 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 ČSÚ, České Budějovice

Výsledky hospodaření škol za rok 2014, 2015 provozní rozpočty škol za rok 2014, 2015, Fond rozvoje školství za rok 2014, 2015

Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji za školní roky 2010/2011–2014/2015

Výroční zprávy škol a školských zařízení zřizovaných krajem

Inspekční zprávy ČŠI

Výroční zprávy České školní inspekce za školní roky 2013/2014, 2014/2015, Praha

Materiály zpracované v rámci OŠMT, KÚ JČK, České Budějovice

Materiály CERMAT k nové maturitě a materiály NÚV k jednotnému zadání závěrečných zkoušek

Hlavní zjištění výzkumu PISA, TIMMS, PIRLS, ČŠI, Praha

Základní dokumenty ke strukturálním fondům EU 2007–2013, dostupné dokumenty pro programovací období 2014 až 2020

Program rozvoje kraje na roky 2007–2013, 2014–2020

Strategie rozvoje školství v Jihočeském kraji v horizontu do roku 2020 (květen 2011)

McKinsey & Company: Klesající výsledky českého základního a středního školství: fakta a řešení, Praha 2010

Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2014, 2015; NÚV, Praha 2014, 2015

Národní inovační strategie České republiky, společný dokument MŠMT a MPO

Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro období 2012 až 2020, schválena usnesením vlády č. 714/2011

Integrovaný plán rozvoje území České Budějovice, 2015

Krajský akční plán vzdělávání, projektová žádost odeslána na MŠMT 29. 9. 2015

Krajská příloha k národní RIS 3, Jihočeský kraj, schváleno v ZK 26. 6. 2014

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Strategie celoživotního učení České republiky

Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020 – resp. Education and Training 2020)

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020;

Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky

Strategie pro inteligentní a udržitelný rozvoj podporující začlenění (Evropa 2020), Evropská rada, 2010

Regionální rešerše - Jihočeský kraj (Sektorové dohody jako nástroj sociálního dialogu při řešení dlouhodobých problémů v oblasti rozvoje lidských zdrojů), L. Vohradníková, Z. Pavlasová, D. Feferlová, České Budějovice, 2014

Koncepce podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014–2020, MŠMT

Akční plán inkluzivního vzdělávání na období 2016–2018

Koncepce podpory mládeže na období 2014–2020

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AK ČR	Agrární komora ČR
AIVD	Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
ČSÚ	Český statistický úřad
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	Dětský domov
DDM	Dům dětí a mládeže
DM	Domov mládeže
DZ ČR	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky
DZ JČK	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihočeského kraje
ERDV	Evropský region Dunaj-Vltava
EHP/Norsko	Finanční mechanismy poskytující dotace
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta
GG	Globální grant
GRV	Globální rozvojové vzdělávání
IROP	Integrovaný regionální operační program
JČK	Jihočeský kraj
JHK	Jihočeská hospodářská komora
JŠ	Jazyková škola
KAP	Krajský akční plán rozvoje vzdělávání
KÚ	Krajský úřad
MAP	Místní akční plán rozvoje vzdělávání
MAS	Místní akční skupina
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIDV	Národní institut dalšího vzdělávání
NNO	Nestátní nezisková organizace
NSK	Národní soustava kvalifikací
NÚV	Národní ústav vzdělávání
NUTS II	Statistická územní jednotka Evropské unie
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP VK	Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	Obec s rozšířenou působností

OŠMT	Odbor školství, mládeže a tělovýchovy
PISA	Program for International Student Assessment – Program mezinárodního hodnocení studentů
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
RK	Rada kraje
PO	Příspěvková organizace
ROP	Regionální operační program
RVP	Rámcový vzdělávací program
SOŠ	Střední odborná škola
SOU	Střední odborné učiliště
SPC	Speciálně pedagogické centrum
SŠ	Střední škola
ŠD	Školní družina
ŠK	Školní klub
ŠVP	Školní vzdělávací program
TIMSS	Trends in International Mathematics and Science Study – mezinárodní výzkum zaměřený na matematiku a přírodní vědy
UNIV	Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení
ÚP	Úřad práce
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola
VUR	Výchova k udržitelnému rozvoji
VWZ	Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost Zastupitelstva Jihočeského kraje
VZJČK	Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola
ZVaS	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a Středisko služeb školám

Zkratky okresů JČK

CB	České Budějovice
CK	Český Krumlov
JH	Jindřichův Hradec
PI	Písek
PT	Prachatice
ST	Strakonice
TA	Tábor